

Úvodné a základné pojmy:

K otázke č. 1 Súťažné právo Súťaž je neodmysliteľným znakom trhu, jeho vnútorným poriadkom a jeho kategorickým imperatívom, ktorý uvádza trhové mechanizmy do potrebných vzájomných vzťahov, dáva im pečať vnútornej logiky a bráni im chaosu. Môže existovať len v podmienkach slobodného trhu. Tam kde niet súťaže, zlyháva trh. Účel súťaže a jej ochrana Súťaž okrem svojich všeobecných ekonomických úloh:

- a) regulačná – trhový mechanizmus zabezpečuje, aby výrobné zdroje smerovali tam, kde sú potrebné,
- b) rozdeľovacia – súťažným trhom uznaný výkon je meradlom pre rozdelenie dôchodkov a zisk podnikov,
- c) stimulačná – podnik sa snaží o dosiahnutie konkurenčných výhod, čo vedie k technickému pokroku

zohráva aj nezanedbateľnú integračnú úlohu, tým že bráni vytváraniu nových prekážok obchodu. Je dôležitou garanciou fungovania vnútorného trhu a realizácie voľného pohybu tovaru, osôb, služieb, kapitálu ako aj základných slobôd. Systém súťaže predpokladá súbor opatrení, na základe ktorých je súťaž chránená pred nežiaducimi zásahmi. Ochrana smeruje proti dvom typom zásahov:

- a) proti štátnej intervencii a
- b) proti protisúťažným konaniam samotných podnikov.

Hl. cieľom je vytvoriť systém slobodnej nenarušenej súťaže a chrániť ho.

Ochrana trhu – Súťaž slúži k urýchleniu integrácie a tá závisí na miere účinnosti hosp. súťaže. Hnacou silou fungovania spoločného trhu je záujem súťažiteľov obchodovať na celom území spoločného trhu navzdory národným hraniciam.

V prvom rade slúži eur. úprava súťažného práva k zamedzeniu vzniku nových prekážok obchodu. Prekážky by mohli vznikať napr. dohodami podnikov, ktoré by napr. mohli kopírovať staré štátne hranice. Škodlivou tendenciou by mohla byť snaha čl. štátov podporovať svoj priemysel a brániť tak dovozu z iných čl. štátov. Zmluva o ES nepredpokladá ako prostriedok k vytvoreniu a udržaniu jednotného trhu nejaký hosp. plán. Spolieha na iniciatívu subjektov trhu, na ich prirodzenú snahu získavania odbytísk, ktorá by mala spontánnou cestou uskutočňovať základné ciele ES. Bezprostredný účel súťažných pravidiel spočíva v uskutočňovaní poctivej a efektívnej súťaže. Akékoľvek škodlivé zásahy do súťažného prostredia sú zakázané, výnimky určuje zmluva len za taxatívne a úzko vymedzených podmienok, pričom zásah musí byť primeraný. Súťaž na spoločnom trhu nie je samoučel. Je prostriedkom k dosahovaniu cieľov Zmluvy. Primárnou úlohou ES je spojenie nár. trhov a zaistenie riadneho fungovania spoloč. trhu. Zmluva nechráni súťaž len ako inštitúciu. Súťaž je zákl. prostriedkom k stupňovaniu výkonnosti a efektívnosti podnikov celého hospodárstva. Smeruje k uspokojovaniu súkr. a spoločenských potrieb a k zvyšovaniu životnej úrovne obyvateľov. Zaisťuje rovnaké postavenie účastníkov trhu. Pravidlá hosp. súťaže sú jednotne používané v celej oblasti Spoločenstva. Toto je nevyhnutným predpokladom k otváraní nár. trhov.

Ochrana proti súkromnoprávnemu konaniu obmedzujúcemu súťaž Súkromnoprávne obmedzenia súťaže majú rovnako škodlivé účinky ako obmedzenia obchodu, základných slobôd. Medzinárodné kartely môžu slúžiť ako náhrada za clá a kvantitatívne obmedzenie obchodu. Ak sa štáty zmluvy zaviazali k odstráneniu všetkých vnútroštátnych prekážok a vytvoreniu vnútorného trhu, potom je ich povinnosťou chrániť trh pred tým, aby odstránené štátne obmedzenia neboli nahradené súkromnými reštrikciami.

Ochrana proti štátnym zásahom-ESD vyvinul zásadu, že členské štáty nesmú konať žiadne opatrenia, ktoré by svojimi dôsledkami poškodzovali alebo porušovali súťažné pravidlá. Rozhodujúcu úlohu pritom majú všeobecné zásady zaväzujúce členské štáty, ktoré majú za úlohu obmedziť intervenciu štátu a chrániť systém slobodnej súťaže v spoločenstve pred jednostrannými zásahmi čl. štátov.

Základné ciele Zmluvy možno najúspešnejšie dosiahnuť za existencie nenarušenej súťaže. Zmluva však preferuje nepriame, motivujúce zásahy pred používaním zákazov. Výrazom tejto pozitívnej súťažnej politiky je napr. celá paleta výnimiek zo zákazu. Uznáva sa, že týmto spôsobom možno úspešne riešiť konflikty záujmov, rozpory pri uskutočňovaní jednotlivých cieľov ES, rovnako tak rozpory medzi jednotlivými čl. štátmi. V rámci ES musí existovať taký stupeň súťaže, ktorý je

potrebný k plneniu základných požiadaviek Zmluvy a k dosiahnutiu jej cieľov, hlavne vytvoreniu jednotného trhu.

K otázke č. 2 Pramene súťažného práva Štruktúra, obsah a forma prameňov práva, v ktorom sa nachádzajú súťažné pravidlá, zodpovedá významu hospodárskej súťaže v rámci Európskych spoločenstiev. Súťažné pravidlá sú obsiahnuté predovšetkým v primárnom práve, majú svoje významné miesto v práve sekundárnom a v rozhodovaní ESD a Súdu prvého stupňa a sú predmetom i medzinárodných zmlúv uzatvorených eur. spoločenstvami al. členskými štátmi s medzinárodnými organizáciami a tretími štátmi. Právne normy upravujú právne vzťahy, ktoré majú európsky prvok, tzn. také vzťahy, ktoré môžu mať nepriaznivý vplyv na obchod medzi členskými štátmi. Ostatné vzťahy, ktoré túto vlastnosť nemajú, ostávajú bez regulácie. Je možné, že sa na ne môžu aplikovať súť. pravidlá obsiahnuté vo vnútroštátnom súťažnom práve jednotl. členských štátov (tzn. že na území čl. štátov potom platí dvojaké súťažné právo). Základné súťažné pravidlá obsiahnuté v primárnom práve sú priamo aplikovateľné (bezprostredne použiteľné, platí priamo vo vš. čl. štátoch). Najdôležitejšie pravidlá obsahuje Zmluva o ES, ktorá pravidlá hosp. súťaže zaraďuje do VI. Hlavy Spoločné pravidlá hosp. súťaže, zdaňovania a zbližovania práva. Jej **článok 81** predovšetkým obsahuje **dohody obmedzujúce súťaž** - zákaz kartelov, sú zakázané všetky dohody medzi podnikmi, rozhodnutia združení podnikov a konania vo vzájomnej zhode, ktoré môžu negatívne ovplyvniť obchod medzi štátmi a ktoré majú za cieľ alebo môžu mať za následok obmedzenie, narušenie alebo vylúčenie súťaže na spoločnom trhu. Pričom sa tu nemyslia len písomné dohody ale aj tzv. gentlmenské dohody a pod. Za rozhodnutia združení sa často považujú nielen vlastné rozhodnutia zaväzujúce členov združení, ale aj odporúčania, ktoré záväzný charakter nemajú. Zosúladené postupy predstavujú vedomú koordináciu správania subjektov na trhu, ktorá síce nedosahuje štádium dohody, ale smeruje k etablovaniu takých podmienok na trhu, ktoré by nikdy nevygenerovala slobodná súťaž. **ESD zaujal k čl. stanovisko**, že zákazovú skutkovú podstatu nie je možné aplikovať, ak nie je vplyv dohody na súťaž alebo intrakomunitárny obchod citeľný. Komisia na tomto základe vydáva oznámenia o dohodách zanedbateľného, bagatelného významu, ktoré nemôžu citeľne ovplyvniť súťaž (de minimis). **Klauzula de minimis** je v súčasnosti upravená v Oznámení Európskej komisie o dohodách zanedbateľného významu, ktoré citeľne neovplyvňujú súťaž čl. 81 ods. 1 Zmluvy o ES z roku 2001. Predpoklad citeľnosti podľa tohto oznámenia sa však nevzťahuje na tie dohody, ktoré obsahujú tzv. tvrdé obmedzenia súťaže, ako napr. stanovenie predajných cien, obmedzenie výroby alebo odbytu, rozdelenie trhu alebo zákazníkov. Na všeobecnú zákazovú skutkovú podstatu nadväzuje exemplifikačný výpočet jednotlivých druhov zakázaných dohôd. Tieto dohody nesmú priamo alebo nepriamo určovať predajné ceny alebo iné obchodné podmienky, nesmú kontrolovať, rozdeľovať alebo obmedzovať výrobu, trhy, technický rozvoj, zdroje zásobovania alebo investície, nesmú to byť dohody, ktoré viažu súhlas s uzavretím zmluvy na podmienku, že 2.zmluvná str. prijme aj ďalšie záväzky, ktoré s predmetom zmluvy nesúvisia, podniky musia uplatňovať na rovnaké transakcie s inými obchodnými partnermi rovnaké obchodné podmienky. **Dohody, ktoré sú týmto článkom zmluvy zakázané sa považujú za absolútne neplatné.**

Existujú **výnimky** upravené v ods. 3, kde sa pripúšťa možnosť neúčinnosti odseku 1, ktorý sa potom nevzťahuje na dohody medzi podnikmi, ktoré prispievajú k zdokonaleniu výroby alebo distribúcie tovarov alebo podporujú technický alebo hospodársky pokrok, v prípade, že neukladajú daným podnikom obmedzenia, ktoré nie sú nevyhnutné na dosiahnutie týchto cieľov alebo v prípade, že neumožňujú týmto podnikom vylúčiť súťaž k podstatnej časti daných výrobkov

Čl. 82 Zmluvy o ES zakazuje zneužitie dominantného postavenia jednému alebo viac podnikom, ak toto postavenie existuje na spoločnom trhu alebo na podstatnej časti tohto trhu a teda môže negat. ovplyvňovať obchod medzi čl. štátmi. Zákaz je absolútny, neexistuje výnimka ako v prípade čl. 81 ESD definuje dominantné postavenie ako „hosp. mocenské postavenie podniku, ktoré ho stavia do pozície zabrániť zachovaniu účinnej súťaže na relevantnom trhu, ktoré mu vytvára možnosť správať sa nezávisle voči súťažiteľom, odberateľom a napokon aj spotrebiteľom v značnom rozsahu. Čl. zakotvuje exemplifikačný výpočet foriem správania, v ktorých môže zneužívanie dominantného postavenia spočívať. Ide o: priame alebo nepriame vynucovanie neprimeraných cien alebo iných obchodných podmienok, obmedzovanie výroby, odbytu alebo technického rozvoja na úkor spotrebiteľov, uplatňovanie nerovných podmienok voči obchodným partnerom pri zhodných plneniach, čím sú v hospodárskej súťaži znevýhodňovaní, viazanie súhlasu s uzavretím zmluvy na

podmienku, že druhá zmluvná strana prijme aj ďalšie záväzky, ktoré svojou povahou s predmetom zmluvy nesúvisia. Zakázané formy správania dominantných podnikov môžu mať povahu vykorisťovateľských alebo vylučovacích praktík. V prípade vykorisťovateľských praktík dominantný podnik najčastejšie využíva odkázanosť svojich trhových partnerov i spotrebiteľov na svoju produkciu. Pri vylučovacích ide o správanie motivované cieľom vylúčiť z trhu ostatných konkurentov.

Čl. 83 potom ukladá Rade, aby jednomyselným rozhodnutím vydala na návrh Komisie alebo po konzultácii s Eur. parl. nariadenie alebo smernice, ktoré sú potrebné k prevedeniu zásad obsiahnutých v čl. 81 a 82. S týmto článkom potom súvisí čl. 85, ktorý zakotvuje výnimočné postavenie Komisie pri prevádzaní súťažných pravidiel Zmluvy, a to ako orgánu legislatívneho, prevádzacieho a aplikačného.

Čl. 86 Zmluvy sa týka verejných podnikov a podnikov s osobitnými alebo výlučnými právami. Svojím účelom zaisťuje zásadné používanie súťažných pravidiel i na verejný hosp. sektor. Zmluva sa snažila zabezpečiť konkurenciu na spoločnom trhu spôsobom, ktorý zaväzoval k plneniu tejto zmluvy aj podniky, ktorým členské štáty priznali výlučné práva a to z dôvodov, že boli štátnymi monopolmi poskytujúcimi služby všeobecného hospodárskeho významu, alebo majúcimi povahu fiškálneho monopolu. Tento článok zaväzuje členské štáty, ktoré priznávajú takéto práva podnikom, aby tieto pravidlá odporujúce tejto zmluve neponechali v platnosti, čo sa uskutočňovalo prostredníctvom Európskej Komisie, ktorá vydávala podľa potreby smernice a nariadenia.

Zmocnenie obsiahnuté v čl. 83, podľa ktorého je možno k prevádzaniu primárnych pravidiel súťažného práva vydávať smernice a nariadenia, bolo veľmi využívané. Povahe súťažného práva je vlastné, že sa jeho pravidlá presadzujú bezprostredne. Preto teda medzi prevádzacími predpismi sekund. práva prevládajú nariadenia.

Sekundárne právo – nar. o skupinových výnimkách zo zákazu dohôd obmedzujúcich súťaž.-majú všeobecnú platnosť, sú priamo aplikovateľné vo všetkých čl. štátoch, obsahujú tzv. bielu listinu obmedzení súťaže, tj. tých obmedzení, ktoré sú pokryté výnimkou a tzv. čiernu listinu obmedzení súťaže, pri kt. je aplikácia nar. vylúčená. Platnosť nar. je časovo obmedzená. Význam nar. spočíva v tom, že dohody, kt. spĺňajú predpoklady všeobecne upravené v nariadeniach, sú automaticky vyňaté z dopadu zákazovej skutkovej podstaty čl. 81 Zmluvy o ES

- nar. č. 1/2003, ktorým sa vykonávajú čl. 81 a 82 Zmluvy o ES

-nar. Rady č. 1/2003 o implementácii čl. 81. a 82 Zmluvy o ES, ktoré nahrádza pôvodné nariadenie 17/62. Predchádzajúca právna úprava vychádzala z notifikačného systému, tj. povinnosti ohlásiť dohody, pre ktoré sa žiada výnimka, EK. EK ako orgán výlučne oprávnený rozhodnúť o výnimke, ju udeľovala po posúdení splnenia požadovaných podmienok v osobitnom správnom konaní administratívnym rozhodnutím. Tento náročný a zdĺhavý postup sa už nepovažoval za efektívny, preto nar. 1/2003 prináša reformu celého systému výnimiek. Teda po nadobudnutí účinnosti nariadenia sú dohody, ktoré spĺňajú stanovené podmienky, automaticky vyňaté z čl. 81 Zmluvy bez toho, aby bolo potrebné vydať akékoľvek rozhodnutie. Podniky si teda sami musia posúdiť, či ich dohody napĺňajú podmienky čl. 81 ods. 3, tj. či sú legálne. Teda kľúčový význam spočíva v zrušení monopolu Eur. Komisie na udeľovanie výnimiek a zavedenie systému výnimky ex lege. To má za následok, že čl. 81 Zmluvy o ES budú aplikovať okrem Eur. komisie národné orgány ochrany hosp. súťaže. Národné súťažné orgány však stratia právomoc aplikovať čl. 81 a 82 Zmluvy, ak v tej istej veci začne konanie EK. Nariadenie rozširuje vyšetrovacie právomoci EK, umožňuje jej nariadiť inšpekciu aj v neobchodných priestoroch, ak existuje dôvodné podozrenie, že sa porušujú čl. 81 alebo 82 Zmluvy o ES. Súčasťou zmluvy sú aj sankčné právomoci EK. Tá môže uložiť pokutu až do výšky 1 percenta z obratu podniku za predch. účtovný rok, ak poskytne nepravdivé informácie alebo sa odmietne podriať inšpekcii. Okrem toho môže ukladať aj poriadkové pokuty, ktorými vynucuje odstránenie protiprávneho stavu, splnenie predbežného opatrenia alebo poskytnutie pravd. informácií.

- nar. č. 139/2004 o kontrole koncentrácií – právna úprava kontroly koncentrácie uzatvára inštrumentárium súťažného práva, ktoré slúži na dosiahnutie cieľa stanoveného v čl. 3 ods. 1 písm. g) Zmluvy o ES, tj. vytvoriť systém, ktorý na vnút.trhu chráni súťaž. Koncentráciou sa na jednej strane zvyšuje súťažný potenciál eur. priem. Najm § vo vzťahu ku konkurencii mimo EÚ, na druhej str. vystavuje súťaž rizikám, kt. vyplývajú z kumulácie hosp.moci. Nar. sa nevzťahuje na všetky koncentrácie, ktorých dopad prekročí národné hranice čl.štátov, ale budú mu podliehať len tie spojenia, pri ktorých agregovaný obrat podnikov prekročí stanovené prahy. Zmena kontroly charakterizujúca koncentráciu sa môže zakladať na: zlúčení alebo splynutí pôvodne nezávislých

podnikov alebo na získaní priamej alebo nepriamej kontroly nad celkom alebo časťou jedného alebo viac podnikov.

Ďalšími sekundárnymi právami sú rozhodnutia a oznámenia Komisie. Rozhodnutia Komisie sú záväzné vo svojom plnom rozsahu voči tým subjektom, ktorým sú určené. Sú publikované spravidla v Úradnom liste, ale publikácia nie je povinná. Najvýznamnejšie rozhodnutia sa týkajú rozhodnutí o ukončení porušovania, rozhodnutí poskytujúce individuálne výnimky a rozhodnutí poskytujúcich tzv. negatívne osvedčenia. V iných prípadoch Komisia nevydáva formálne rozhodnutia alebo oznámenia, ale len adresuje akt známy ako comfort letter. Oznámenia sa týkajú hlavne čl. 81 Zmluvy.

Komisia publikuje tiež Správy o súťažnej politike publikované súčasne so správou Komisie o činnostiach Spoločenstva. Obsahujú základné údaje, ktoré tvoria podklad k vytváraniu politiky Komisie.

Rozhodovanie ESD a SPS podľa čl. 230 a 234 Zmluvy majú základný význam pre interpretáciu a aplikáciu súťažných pravidiel. Významnými prameňmi sú tiež zmluvy medzi eur. spoločenstvami, príp. čl. štátmi ES a tretími štátmi, resp. medzinár. organizáciami. Ide hlavne o Zmluvu o Eur. hosp. priestore a zmluvy o pridružení.

K otázke č. 3 Ustanovenie § 1 vymedzuje účel zákona. Účelom zákona je chrániť a podporovať efektívnu hospodársku súťaž (ďalej len "súťaž"), ktorá zvyšuje kvalitu ekonomickej efektívnosti. Konkrétne, ide o významný nástroj, ktorý má súčasne chrániť i podporovať efektívne činnosti a konania príslušných subjektov, a to za účelom, aby sa tieto hodnoty a princípy stali prioritným kritériom úspešnosti na danom trhu. Zároveň by malo vo všeobecnosti platiť, že v prostredí trhu, založenom na možnostiach alternatív vo výberoch a v preferovaní efektívnosti, vedie cesta k prirodzeným procesom reštrukturalizácie s následným zvýšením konkurencieschopnosti produkcie, čo prináša prospech spotrebiteľom. Pod pojmom efektívna hospodárska súťaž sa rozumie posudzovanie a hodnotenie obmedzení súťaže vo väzbe na ich možné pozitívne efekty. Teda nejde o absolútnu, samoučelnú ochranu súťaže. Pod prospechom spotrebiteľov sa pri ochrane súťaže nechápe ich individuálny prospech, ale ekonomicky definovaná kategória (spotrebiteľská renta a renta výrobcu), kumulovaná z toho, že pôsobí súťažný tlak, čím napríklad spotrebiteľ získava kvalitné produkty a služby za nízke ceny.

Pod pojmom tovar sa všeobecne rozumejú výrobky, výkony, práce a služby určené na predaj na trhu.

Účelom zákona je taktiež úprava postavenia a pôsobnosti Protimonopolného úradu SR.

(1) Tento zákon sa vzťahuje na

- a) podnikateľov,
- b) orgány štátnej správy pri výkone štátnej správy, orgány územnej samosprávy pri výkone samosprávy a pri prenesenom výkone štátnej správy a orgány záujmovej samosprávy pri prenesenom výkone štátnej správy.

(2) Tento zákon sa vzťahuje na všetky činnosti a konania podnikateľov, ktoré obmedzujú alebo môžu obmedzovať súťaž, okrem prípadov obmedzovania súťaže zo strany podnikateľov, ktorí poskytujú služby vo verejnom záujme podľa osobitného predpisu, ak uplatňovanie tohto zákona znemožňuje fakticky alebo právne plniť ich úlohy podľa osobitného predpisu. 1)

Ustanovenie odseku 1 upravuje **osobnú pôsobnosť** zákona. Vymedzuje teda, pre ktoré subjekty sú ustanovenia tohto zákona záväzné a na konanie a činnosti ktorých subjektov ich možno aplikovať. Osobná pôsobnosť zákona je pomerne široká a zahŕňa dve kategórie subjektov. Sú to subjekty spadajúce pod pojem "podnikateľ" zavedený na účely tohto zákona a orgány štátnej správy.

Subjekty označené **pojmom podnikateľ** budú podliehať všetkým ustanoveniam zákona a o ich právach a povinnostiach sa bude rozhodovať v konaní podľa ustanovení § 25a nasl. tohto zákona. Ustanovenie odseku 1 upravuje inštitút začatia konania. Úrad môže začať konanie z vlastnej iniciatívy a konanie začína aj vtedy, ak je na úrad doručený návrh podnikateľa. Ustanovenia druhého odseku

zdôrazňujú, že aj fyzická a právnická osoba, ktorá nie je podnikateľom, môže úradu podať informáciu o porušení zákona a úrad ju na požiadanie informuje o ďalšom postupe vo veci. Takáto informácia sa však nepovažuje za návrh spôsobujúci začatie konania, avšak konanie môže začať úrad ex officio na základe takejto informácie. Ustanovenie odseku 3 je špeciálnym ustanovením vo vzťahu k [§ 14](#) Správneho poriadku. Toto ustanovenie vymedzuje účastníka konania v porovnaní so Správnym poriadkom užšie. V zmysle navrhovaného ustanovenia je teda účastníkom konania na úrade iba podnikateľ, ktorý podal návrh na začatie konania a podnikatelia o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach ktorých, ustanovených v tomto zákone bude úrad priamo rozhodovať. Cieľom takéhoto užšieho vymedzenia účastníka konania v porovnaní so Správnym poriadkom je zabrániť, aby v konkrétnom konaní na úrade bolo veľké množstvo účastníkov konania. Účastníkom konania v prípade

- a) dohody obmedzujúcej súťaž sú účastníci tejto dohody obmedzujúcej súťaž,
- b) zneužívania dominantného postavenia je podnikateľ, ktorého činnosť alebo konanie je možným zneužívaním dominantného postavenia,
- c) koncentrácie podľa § 9 ods. 1 písm. a) sú podnikatelia, ktorí sa zlučujú alebo splyvajú,
- d) koncentrácie podľa § 9 ods. 1 písm. b) je podnikateľ alebo podnikatelia, ktorí získavajú priamu alebo nepriamu kontrolu nad podnikom alebo nad časťou podniku iného podnikateľa alebo podnikateľov,

Orgány štátnej správy, ktoré zjavnou podporou zvýhodňujúcou určitých podnikateľov alebo inými spôsobmi obmedzujú súťaž budú podliehať špeciálnemu režimu v zmysle § 39 zákona a nebude možné v prípade obmedzovania súťaže z ich strany uskutočniť konanie a vydať rozhodnutie, ktorým by sa ukladala takýmto orgánom štátnej správy nejaká povinnosť alebo sankcia. Ustanovenie sa vzťahuje na orgány štátnej správy. Ide o aplikáciu špeciálneho režimu v prípade obmedzovania hospodárskej súťaže orgánom štátnej správy. V danom prípade úrad nemôže začať konanie, ktoré by ukončil rozhodnutím o uložení určitej povinnosti, resp. sankcie. V zmysle tohto ustanovenia však môže upozorniť orgán štátnej správy na to, že koná v rozpore so zákonom. Ak na základe tohto upozornenia orgán štátnej správy nezabezpečí Účastníkom konania možného porušenia ustanovenia § 39 je orgán štátnej správy, orgán územnej samosprávy alebo orgán záujmovej samosprávy, Orgány štátnej správy pri výkone štátnej správy, orgány územnej samosprávy pri výkone samosprávy a pri prenesenom výkone štátnej správy a orgány záujmovej samosprávy pri prenesenom výkone štátnej správy nesmú zjavnou podporou zvýhodňujúcou určitého podnikateľa alebo iným spôsobom obmedzovať súťaž.

Ustanovenie odseku 2 zakotvuje aplikáciu súťažných pravidiel aj na podnikateľov, ktorí sú poverení na základe osobitných predpisov poskytovaním služieb vo verejnom záujme s výnimkou, keď by tieto subjekty nemohli plniť svoje povinnosti, ktoré predstavujú službu vo verejnom záujme a ktorá im vyplýva z osobitného predpisu, či už fakticky, alebo právne v dôsledku aplikácie súťažných pravidiel na ne. Pojem verejný záujem náš právny poriadok nikde všeobecne nedefinuje, je však obsiahnutý, resp. vyplýva z ustanovení konkrétnych právnych predpisov. Pri posudzovaní, či v danom prípade ide o konanie, resp. činnosť vo verejnom záujme bude nevyhnutné vychádzať z konkrétnych všeobecne záväzných právnych predpisov, v zmysle ktorých štát ukladá určitým podnikateľom povinnosti zabezpečovať činnosti a konania vo verejnom záujme. Takúto činnosť, resp. konanie, ktoré spôsobuje alebo môže spôsobiť obmedzenie súťaže, bude možné vyňať spod pôsobnosti tohto zákona iba za predpokladu, ak zabezpečenie poskytnutia služby vo verejnom záujme vyplývajúce z osobitného právneho predpisu nie je možné zabezpečiť inak ako spôsobom, ktorý predstavuje obmedzenie súťaže. Zabezpečenie tohto verejného záujmu bude teda potrebné nadradiť nad záujem ochrany súťaže. Toto ustanovenie je plne v súlade s článkom 86 Zmluvy o Európskej únii - amsterdamské znenie.

Predmetom tejto skupinovej výnimky sú tzv. vertikálne dohody, t.j. dohody uzavreté medzi podnikateľmi, z ktorých každý podniká na inej úrovni výrobného alebo distribučného reťazca (výrobca, distribútor, veľkoobchodník, maloobchodník) a ktoré upravujú podmienky nákupu, predaja alebo opätovného predaja výrobkov a služieb. Vertikálne dohody s konečnými spotrebiteľmi, ktorí nepôsobia ako podnikatelia, nie sú zahrnuté pod pôsobnosť tejto časti zákona. Slovné spojenie "každý pôsobí na inej úrovni výrobného alebo distribučného reťazca" znamená, že napr. jeden podnikateľ

vyrába surovinu, ktorú druhý podnikateľ používa ako vstup alebo jeden podnikateľ je výrobcom, druhý veľkoobchodníkom a tretí maloobchodníkom. Nie je vylúčená možnosť, že jeden podnikateľ pôsobí vo viacerých fázach výroby alebo distribúcie. Dalším znakom je, že dohoda sa týka podmienok nákupu, predaja alebo opätovného predaja tovaru alebo služieb. Účelom tejto časti zákona teda je pokryť dohody o predaji alebo distribúcii konečných produktov, medziproduktov alebo služieb.

K otázke č. 4 (3) Ustanovenia § 22 až 40 sa vzťahujú aj na postup úradu, keď úrad posudzuje činnosti a konania podnikateľov na základe osobitného predpisu. 1aa)

(4) Tento zákon sa vzťahuje aj na činnosti a konania, ku ktorým došlo v cudzine, ak vedú alebo môžu viesť k obmedzovaniu súťaže na tuzemskom trhu.

(5) Tento zákon sa okrem piatej časti nevzťahuje na obmedzovanie súťaže, ktorého účinky sa prejavujú výlučne na zahraničnom trhu, ak medzinárodná zmluva uverejnená v Zbierke zákonov Slovenskej republiky, ktorou je Slovenská republika viazaná, neurčuje inak.

Ustanovenia odsekov 3 a 4 predstavujú vymedzenie teritoriálnej pôsobnosti zákona. Tento zákon bude účinný na území Slovenskej republiky. V zmysle odseku 3 sa však bude vzťahovať aj na činnosti a konania, ku ktorým síce došlo v cudzine, ale ktorých účinky vedú alebo môžu viesť k obmedzovaniu súťaže na tuzemskom trhu. Uvedená situácia môže nastať napr. v prípade zlúčenia dvoch podnikateľov v cudzine, z ktorých jeden je prostredníctvom svojej dcérskej spoločnosti prítomný na trhu v Slovenskej republike. Ku koncentrácii síce došlo mimo územia Slovenskej republiky jej účinky sa tu však môžu prejavovať. Pôsobnosť zákona je vylúčená v prípade obmedzovania súťaže, ktorého účinky sa prejavujú výlučne na zahraničnom trhu s výnimkou V. časti zákona a ak z medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná, nevyplyva niečo iné. Piata časť tohto zákona upravuje konanie na úrade. Takouto formuláciou zákona by sa mali vyriešiť doterajšie procesné problémy spôsobené formuláciou zákona, podľa ktorej sa zákon ako celok na vyššie uvedené obmedzovanie súťaže nevzťahoval. V prípade, že v priebehu konania začatého na podanie podnikateľa úrad zistí, že ide obmedzovanie súťaže, ktorého účinky sa prejavujú výlučne na zahraničnom trhu, úrad konanie zastaví podľa § 32 ods. 2 písm. f). V prípade, že medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná, ustanovuje niečo iné, má táto prednosť pred ustanoveniami tohto zákona. Medzi takéto medzinárodné zmluvy patrí napr. Asociačná dohoda s EÚ, Zmluva o colnej únii medzi SR a ČR, Zmluva o voľnom obchode EFTA, Všeobecná dohoda o clách a obchode, CEFTA.

K otázke č. 5 Podnikateľ na účely tohto zákona je podnikateľ podľa osobitného predpisu, ďalej fyzická osoba a právnická osoba, ich združenia a združenia týchto združení, ak ide o ich činnosti a konania, ktoré súvisia alebo môžu súvisieť so súťažou bez ohľadu na to, či tieto činnosti a konania sú alebo nie sú zamerané na dosahovanie zisku. Podnikateľom podľa tohto zákona je:

- a) osoba zapísaná v obchodnom registri,
- b) osoba, ktorá podniká na základe živnostenského oprávnenia,
- c) osoba, ktorá podniká na základe iného než živnostenského oprávnenia podľa osobitných predpisov,
- d) fyzická osoba, ktorá vykonáva poľnohospodársku výrobu a je zapísaná do evidencie podľa osobitného predpisu.

Pojem podnikateľ je vymedzený v odseku 2 na účely tohto zákona oveľa širšie ako pojem podnikateľ podľa § 2 Obchodného zákonníka. Potreba takto široko zadefinovať podnikateľa vyplynula z praxe úradu. Podnikateľom sú fyzické a právnické osoby a ich združenia, ak ide o ich činnosti a konania, ktoré súvisia alebo môžu súvisieť s hospodárskou súťažou bez ohľadu na to, či tieto činnosti a konania sú alebo nie sú zamerané na dosahovanie zisku. Protisúťažnými činnosťami týchto subjektov však môžu byť iba také ich konania a činnosti, ktoré sú v rozpore s týmto zákonom najmä dohody obmedzujúce súťaž a zneužívanie dominantného postavenia a v prípade obcí a združení obcí aj zjavná podpora zvyhodňujúca určitých podnikateľov alebo iné spôsoby, ktorými tieto obmedzujú súťaž.

K novému zadefinovaniu podnikateľa na účel zákona v návrhu nového zákona v porovnaní so

súčasne platným zákonom o ochrane hospodárskej súťaže pristúpil úrad na základe praktických skúseností získaných pri aplikácii § 2 súčasne platného zákona. Okrem toho, že v rozhodovacej praxi nastávali problémy so zadefinovaním pojmu hospodárska činnosť, takto vymedzená osobná pôsobnosť úradu sa ukázala ako nedostatočná a úrad nemohol niektoré prípady posudzovať. Ako príklad možno uviesť fyzickú osobu vlastnícu balík akcií v určitej obchodnej spoločnosti, u ktorej nebolo možné jednoznačne konštatovať, že táto vykonáva hospodársku činnosť a nie je ani podnikateľom podľa Obchodného zákonníka. Nebolo preto možné posúdiť ekonomické spojenie takejto fyzickej osoby s iným podnikateľom, nakoľko ju nebolo možné považovať za podnikateľa a teda ani za účastníka koncentrácie. Novo zadefinovaný pojem podnikateľa odstraňuje tento problém a umožňuje posudzovať koncentrácie alebo nedovolené obmedzovanie súťaže vo vzťahu k skutočne všetkým subjektom, ktoré sú spôsobilé svojím konaním alebo svojou činnosťou obmedzovať, resp. ovplyvňovať súťaž.

Podnikateľom na účely tohto zákona je teda každý ekonomicky nezávislý subjekt s právnou subjektivitou, zameraný na výkon činností obchodného alebo výrobného charakteru a zúčastnený v trhových vzťahoch buď na strane ponuky alebo dopytu. Podnikateľom je aj vynálezca, pôvodca iných chránených priemyselných práv, autor literárnych, umeleckých alebo vedeckých diel ako aj umelec-interpret, a to aj vtedy, ak sú títo samostatne činní a nie sú činní ako zamestnanci. Ide najmä o prípady speňaženia ich diel, napríklad prevodom ich práv ku chráneným predmetom na iné osoby. Pojem združenie sa na účely tohto zákona chápe v najširšom zmysle a zahŕňa najmä odvetvové zväzy, komory, živnostenské spoločenstvá alebo asociácie. Činnosti a konania týchto podnikateľov budú posudzované jednak z hľadiska porušovania ustanovení tohto zákona a teda obmedzovania súťaže práve prebiehajúceho, už ukončeného, ako aj z hľadiska možného negatívneho dopadu ich aktivít na trh. Účelom tohto zákona je v zmysle § 1 ochrana súťaže na trhoch tovarov proti jej obmedzovaniu, pričom obmedzením súťaže je predovšetkým vylúčenie existujúcich alebo možných súťažných aktivít, skutočné alebo možné zníženie rozsahu konkurenčnej aktivity, či skresľovanie podmienok.

Pojem podnikateľ ďalej zahŕňa obce a združenia obcí a to bez ďalšieho užšieho vymedzenia. Výraznou zmenou v prístupe k obciam je, že podľa návrhu nového zákona bude úrad môcť posudzovať ich prípadné protisúťažné konanie v konaní. Obec bude postihovaná jednak za obmedzovanie súťaže formou dohody obmedzujúcej súťaž alebo zneužívania dominantného postavenia. Obec môže byť tiež postihovaná za obmedzovanie súťaže formou zjavnej podpory niektorých podnikateľov alebo iným spôsobom podľa § 40 zákona. V tomto prípade úrad tiež posudzuje porušenie zákona v konaní. Vzhľadom na istú osobitosť postavenia obce sa však môžu vyskytnúť aj prípady obmedzovania súťaže, keď úrad neposudzuje obec v rámci konania alebo úrad vôbec nemá právomoc posudzovať činnosť obce z hľadiska zákona o ochrane hospodárskej súťaže. Úrad neposudzuje obec v rámci konania, ak táto vykonáva úlohy štátnej správy. Úrad tiež nemá právomoc posudzovať všeobecne záväzné nariadenia obce. V ostatných prípadoch bude obec vystupovať vo vzťahoch vyplývajúcich z porušenia zákona o ochrane hospodárskej súťaže ako podnikateľ a teda účastník konania.

K otázke č. 6 Relevantný trh je priestorový a časový súbeh ponuky a dopytu takých výrobkov, výkonov, prác a služieb (ďalej len "tovar"), ktoré sú na uspokojenie určitých potrieb z hľadiska užívateľa zhodné alebo vzájomne zastupiteľné.

Ustanovenia odsekov 3, 4, 5 a 6 definujú pojem relevantný trh a s ním súvisiaci pojem vzájomne zastupiteľné tovary. Relevantný trh vyjadruje príslušný, daný trh, na ktorom sa nachádza tovar, ktorý je schopný uspokojiť dané potreby užívateľa, pričom mu je zároveň územne dostupný. Relevantný trh je potrebné v každom novom prípade aplikácie politiky súťaže znovu zisťovať, a to na základe ekonomickej analýzy, ktorá je založená na samostatnom posúdení troch aspektov relevantného trhu - tovarového, priestorového a časového. Definícia relevantného trhu je nástrojom identifikácie a vymedzenia hraníc súťaže medzi podnikateľmi, slúži teda na vytvorenie rámca, v ktorom sa aplikuje politika súťaže v zmysle predkladaného zákona, za účelom identifikácie všetkých súťažných bariér, ktorým musia podnikatelia na trhu čeliť. Priestorový relevantný trh zahŕňa oblasť, v ktorej dotknutí podnikatelia vstupujú do vzťahov dopytu a ponuky tovarov, v ktorej sú súťažné podmienky dostatočne

homogénne a ktorá sa od ostatných oblastí výrazne odlišuje práve preto, že súťažné podmienky v nej sú zjavne odlišné od podmienok v iných oblastiach. Faktory izolujúce priestorový trh od konkurenčného tlaku zvonku môžu zahŕňať regulačné bariéry v určitých sektoroch, kvóty, clá, limitovaný prístup k distribučným kanálom. Rozsah priestorového trhu môže byť limitovaný pri objemných a nízkohodnotných tovaroch, kde majú podstatnú úlohu prepravné náklady, ako aj súčasnými geografickými zvyklosťami užívateľov.

Kartelové dohody

K otázke č. 1 a 2 § 4 (1) Dohoda a zosúladený postup podnikateľov, ako aj rozhodnutie združenia podnikateľov, ktoré majú za cieľ alebo môžu mať za následok obmedzovanie súťaže (ďalej len "dohoda obmedzujúca súťaž"), sú zakázané, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Na účely tohto zákona

- a) dohoda podnikateľov je každý ústny alebo písomný súhlasný prejav vôle jej účastníkov, ako aj iný súhlasný prejav vôle vyvedený z ich konania,
- b) zosúladený postup podnikateľov je koordinácia správania podnikateľov, ktorá nenapĺňa znaky dohody podnikateľov podľa písmena a) a ktorú nemožno označiť ako prirodzené nasledovanie správania iného podnikateľa,
- c) rozhodnutie združenia podnikateľov je právny akt orgánu združenia, ako aj odporúčanie orgánu združenia.

(3) Zakázaná je najmä dohoda obmedzujúca súťaž, ktorá obsahuje

- a) priame alebo nepriame určenie cien tovaru alebo iných obchodných podmienok,
- b) záväzok obmedzenia alebo kontroly výroby, odbytu, technického rozvoja alebo investícií,
- c) rozdelenie trhu alebo zdrojov zásobovania,
- d) záväzok účastníkov dohody, že voči jednotlivým podnikateľom budú pri zhodnom alebo porovnateľnom plnení uplatňovať rozdielne podmienky, ktorými sú alebo môžu byť títo podnikatelia znevýhodňovaní v súťaži,
- e) podmienenie uzatvárania zmlúv tak, aby zmluvné strany prijali ďalšie záväzky, ktoré povahou alebo podľa obchodných zvyklostí nesúvisia s predmetom týchto zmlúv, alebo
- f) znaky koluzívneho správania, v ktorého dôsledku podnikatelia koordinujú svoje správanie, najmä v procese verejného obstarávania.

(4) Ak sa dôvod zákazu vzťahuje len na časť dohody podnikateľov alebo rozhodnutia združenia podnikateľov, je zakázaná len táto časť, ak z obsahu tejto dohody alebo z obsahu tohto rozhodnutia združenia vyplýva, že ju možno oddeliť od ostatného obsahu.

(5) Dohody obmedzujúce súťaž uzatvorené medzi podnikateľom a inými podnikateľmi, ktorí na účely takejto dohody obmedzujúcej súťaž podnikajú na inej úrovni výrobného reťazca alebo distribučného systému ako tento podnikateľ, úrad posudzuje v jednom konaní, ak obsah takýchto dohôd obmedzujúcich súťaž je zhodný v predmete a v ciele.

Jednou zo závažných foriem obmedzovania hospodárskej súťaže, ktoré zákon zakazuje, je uzatváranie dohôd obmedzujúcich súťaž. Dohodami obmedzujúcimi súťaž sú dohody podnikateľov, zosúladené postupy podnikateľov a rozhodnutia združení podnikateľov, ktoré majú priamo za cieľ alebo ktorých následkom môže byť obmedzovanie súťaže.

Ustanovenie odseku 2 obsahuje definície niektorých pojmov. Návrh zákona chápe dohodu v širšom poňatí v porovnaní s Občianskym zákonníkom, t.j. ako ústnu dohodu, písomnú dohodu a dohodu uzavretú konkludentne, ako aj iné súhlasné prejavy vôle vyvedené z ich konania, ktorými môžu byť rôzne gentlemanské dohody alebo dohody preukázané na základe dôkazných prostriedkov iných ako je zmluva (ktoré jednoznačne preukazujú, že k dohode podľa tohto zákona muselo dôjsť, aj keď úrad nemôže jednoznačne preukázať, že došlo k ústnej dohode, resp. nemá k dispozícii písomnú zmluvu). Zosúladený postup vylučuje akýkoľvek priamy alebo nepriamy kontakt medzi subjektami,

cieľom alebo účelom ktorého je buď vplývať na trhový výstup skutočného alebo potenciálneho konkurenta, alebo mu odhaliť smer vlastného výstupu, ktorý sa rozhodli prijať.

V odseku 3 je demonštratívny výpočet tzv. kartelových dojednaní, ktoré obmedzujú súťaž a z tohto dôvodu sú dohody obsahujúce takéto dojednania zakázané. Príkladom takéhoto kartelového dojednania je priame alebo nepriame určenie cien tovaru. K priamemu alebo nepriamemu určeniu cien tovaru môže dochádzať, ako to vyplýva zo zákona, pri všetkých formách dohôd obmedzujúcich súťaž, t.j. v dohodách, v zosúladených postupoch podnikateľov ako aj v rozhodnutiach združenia podnikateľov. K nepriamemu určeniu cien tovarov dochádza, ak na základe dohody, v dôsledku zosúladeného postupu alebo na základe rozhodnutia združenia uplatňujú podnikatelia rovnaký princíp, resp. princípy pre ďalší postup pri určovaní cien ich tovarov. Nepriamym určením cien je tiež situácia, ak na základe odporúčania združenia podnikateľov si podnikatelia stanovujú konkrétnu výšku cien tovarov alebo ak je konkrétna cena tovarov stanovená podnikateľmi na základe informácií získaných v rámci zosúladzovania ich postupov. Dohodou obmedzujúcou súťaž je aj dohoda obmedzujúca súťaž, v ktorej si podnikatelia vzájomne stanovujú vhodné cenové rozpätia a v rámci nich určujú konkrétne ceny tovarov. Zakázaná je aj oddeliteľná časť dohody obmedzujúcej súťaž. Zakázaná dohoda obmedzujúca súťaž alebo jej časť je neplatná, čo vyplýva z [§ 39](#) Občianskeho zákonníka.

K otázke č. 3 § 6 (1) Zákaz podľa § 4 sa nevzťahuje na dohodu obmedzujúcu súťaž, ak spoločný podiel účastníkov dohody obmedzujúcej súťaž alebo podiel ani jedného z nich nepresiahne 10% celkového podielu tovarov na relevantnom trhu v Slovenskej republike, okrem

- a) dohôd obmedzujúcich súťaž uvedených v § 4 ods. 3 písm. a) až c) alebo
- b) obmedzovania súťaže kumulatívnym účinkom dohôd obmedzujúcich súťaž, ktoré obsahujú obdobný druh obmedzení súťaže a ktoré vedú k obdobným účinkom na relevantnom trhu, a ich spoločný podiel presahuje 10% celkového podielu tovarov na relevantnom trhu.

(2) Podielom podľa odseku 1 je súčet podielov na relevantnom trhu

- a) účastníka dohody obmedzujúcej súťaž,
- b) podnikateľov, v ktorých účastník dohody obmedzujúcej súťaž priamo alebo nepriamo
 1. má podiel na základnom imaní vyšší ako polovicu,
 2. má právo vykonávať viac ako polovicu hlasovacích práv,
 3. má právo vymenovať viac ako polovicu členov orgánov podnikateľa alebo
 4. má právo riadiť jeho podnik,
- c) podnikateľov, ktorí majú práva uvedené v písmene b) v podniku účastníka dohody obmedzujúcej súťaž,
- d) podnikateľov, v ktorých podnikatelia uvedení v písmene c) majú práva uvedené v písmene b).

(3) Zákaz podľa § 4 sa nevzťahuje na dohodu obmedzujúcu súťaž, ktorá súčasne

- a) prispieva k zlepšeniu výroby alebo distribúcie tovaru alebo k podpore technického alebo hospodárskeho rozvoja,
- b) poskytuje spotrebiteľom primeranú časť prospechu, ktorý z toho vyplýva,
- c) neukladá účastníkom dohody obmedzujúcej súťaž také obmedzenia, ktoré nie sú nevyhnutné na dosiahnutie cieľov dohody,
- d) neumožňuje účastníkom dohody obmedzujúcej súťaž vylúčiť súťaž vo vzťahu k podstatnej časti dotknutého tovaru na relevantnom trhu.

(4) Zákaz podľa § 4 sa nevzťahuje na skupiny dohôd obmedzujúcich súťaž, ktoré nemôžu ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi Európskej únie, pričom majú za cieľ alebo môžu mať za následok obmedzovanie súťaže na tuzemskom trhu a spĺňajú podmienky na vyňatie zo zákazu podľa osobitných predpisov. 5a)

(5) Úrad vydá rozhodnutie, že výnimka podľa odseku 4 sa nevzťahuje na dohodu obmedzujúcu súťaž, ak sú splnené podmienky, podľa ktorých môže odňať výnimku Európska komisia (ďalej len "Komisia") v súlade s osobitným predpisom, 5a) ktorého podmienky na vyňatie zo zákazu táto dohoda obmedzujúca súťaž spĺňa.

(6) Úrad môže žiadať od podnikateľov, aby preukázali, či ich dohoda obmedzujúca súťaž spĺňa podmienky uvedené v odseku 1, 3 alebo 4.

(7) Podnikatelia môžu žiadať úrad o vydanie stanoviska, či ich návrh dohody alebo návrh rozhodnutia združenia podnikateľov nie je dohodou obmedzujúcou súťaž. Na tento účel úrad neposudzuje návrh dohody podnikateľov alebo návrh rozhodnutia združenia podnikateľov podľa odsekov 1, 3 a 4. Úrad vydá stanovisko do 30 pracovných dní odo dňa doručenia žiadosti, v zložitých prípadoch vydá stanovisko do 60 pracovných dní.

Ustanovenie odseku 1 upravuje tzv. pravidlo de minimis. Ide o vyňatie dohôd obmedzujúcich súťaž zo všeobecného zákazu, ak spĺňajú určité kvantitatívne kritéria a nemajú výrazný dopad na súťaž. Týmto kritériami je výška spoločného podielu účastníkov dohody alebo výška podielu jedného z nich vo vzťahu k celkovému podielu tovarov na relevantnom trhu v SR. V porovnaní s platným zákonom je táto hranica zvýšená z 5% na 10% vzhľadom na skúsenosti úradu a na skutočnosť, že ešte aj dohody s trhovým podielom 10% sa môžu považovať za málo dôležité z hľadiska ochrany súťaže. Zo všeobecného zákazu nie sú vyňaté tzv. ťažké kartely a dohody obmedzujúce súťaž obsahujúce podobný druh obmedzení súťaže vedúce k podobným účinkom na relevantnom trhu (napr. dohody o výhradnej distribúcii, o selektívnej distribúcii, o výhradnom nákupe), ktorých spoločný podiel na trhu presahuje 10% celkového podielu tovarov na relevantnom trhu.

Ustanovenie odseku 2 určuje výpočet spoločného podielu účastníkov dohody obmedzujúcej súťaž.

Podľa odseku 3 je podnikateľ oprávnený podať návrh na úrad na vydanie rozhodnutia, tzv. individuálnej výnimky zo všeobecného zákazu dohôd obmedzujúcich súťaž na dobu stanovenú v rozhodnutí, ktoré deklaruje, že dohoda obmedzujúca súťaž spadajúca pod § 4 a 5 zákona nie je zakázaná. Pre získanie výnimky je nevyhnutné, aby dohoda obmedzujúca súťaž súčasne spĺňala všetky podmienky obsiahnuté v tomto odseku. Dôkazné bremeno splnenia týchto 4 podmienok nesie úrad.

Prvá podmienka nebude splnená, ak dohoda obmedzujúca súťaž neprispieva k zlepšeniu výroby alebo distribúcie alebo k podpore technického alebo ekonomického rozvoja. Táto požiadavka môže byť spochybnená napr. v prípadoch, ak dohoda o výskume a rozvoji nedefinuje rámec spoločného programu výskumu, ak licencia na know-how nie je definovaná v zmluve, ak nie je poskytnutý podrobný plán na redukcii nadkapacity, alebo ak zlepšenie distribúcie je len vedľajším efektom popri ďalšom rozšírení protisúťažných dohôd. Prvá podmienka taktiež nie je splnená v prípade dohôd obmedzujúcich súťaž stanovujúcich rovnaké ceny, dohôd obmedzujúcich súťaž o rozdelení trhu alebo dohôd obsahujúcich záväzok obmedzenia alebo kontroly výroby, odbytu, technického rozvoja a investícií (tzv. ťažké kartely). O zlepšení produkcie je možné hovoriť najmä v prípadoch dohôd, ktoré zvyšujú úspory z rozsahu, zlepšujú kvalitu výroby alebo kvalitu kontroly, resp. sú zamerané na dosiahnutie typovej štandardizácie a zastupiteľnosti dielcov. Dohody o výhradnom nákupe môžu zlepšiť bezpečnosť a pravidelnosť dodávok a tým zlepšiť plánovanie výroby. Dohody o výhradnej distribúcii spoločne zlepšujú distribúciu tým, že exkluzívny distribútor sústreďuje svoju trhovú silu na určité predajné územie a selektívny distribučný systém prispieva k lepšej kvalite služieb poskytovaných zákazníkom. K rozširovaniu technických poznatkov a k napomáhaniu výrobe technicky pokrokovejších výrobkov napomáhajú licenčné dohody, ktoré zvyšujú ochotu držiteľa patentov alebo know-how udeliť licencie, čím nadobúdajú licencie sú prístupnejšie investovať do technického rozvoja.

Čo sa týka druhej podmienky, je nutné preukázať, že prospech z nej vyplývajúci môžu využívať spotrebitelia a nie iba samotné strany dohody. Úspory v nákladoch a zlepšovanie distribúcie alebo úrovne služieb môže predstavovať priamy prospech pre zákazníkom, zatiaľ čo zlepšenie kvality výrobkov môže predstavovať nepriamy prospech v prípade, ak je vyššia kvalita dosiahnutá bez zvýšenia ceny alebo s cenovou redukcii. Prospech môžu užívatelia dosiahnuť priamo alebo nepriamo. Priamy prospech sa vzťahuje najmä na nižšiu cenu tovaru. Nepriamy prospech zahŕňa zdokonalené služby, vstup nových výrobkov alebo technológií na trh, rozšírenie sortimentu tovaru a

vstup nového dodávateľa na trh.

Kritérium nevyhnutnosti v tretej podmienke v podstate znamená, že systém, ktorý má byť vytvorený a ustálený medzi dvoma stranami prostredníctvom dohody obmedzujúcej súťaž, nie je možné vytvoriť a udržať bez obmedzujúcich ustanovení nachádzajúcich sa v predmetnej dohode. Obmedzenia sa obyčajne považujú za nutné, ak prospech nemôže byť dosiahnutý prirodzenými silami trhu alebo keď by mohol byť dosiahnutý iba nákladnejšou alebo menej efektívnou cestou. Určité obmedzenia môžu byť nevyhnutné na to, aby stranám umožnili naplno rozvinúť vzájomnú spoluprácu a tým dosiahnuť spoločný cieľ dohody. Takéto obmedzenia môžu zahŕňať záväzok strán nevykonávať výskum nezávisle alebo záväzok udeliť spoločnému podniku výhradné právo využívať výsledky výskumu. V súvislosti s treťou podmienkou, okolnosť, za ktorej protisúťažné praktiky obsiahnuté v dohode obmedzujúcej súťaž dovoľujú stranám predmetnej dohody možnosť vylúčiť súťaž vzhľadom na podstatnú časť dotknutých tovarov, treba posúdiť z hľadiska dvoch faktorov:

- a) súťaže medzi stranami dohody,
- b) súťaže s tretími stranami na trhu.

a) Ak súťaž medzi stranami dohody je eliminovaná alebo znižovaná, ako napríklad v prípade selektívneho distribučného systému, v ktorom je vnútroznačková distribúcia redukovaná, udelenie výnimky bude závisieť od intenzity vonkajšej súťaže, čo ukazujú hlavne trhové podiely strán a ich konkurentov. Na druhej strane, ak dohoda obmedzuje súťaž len v určitej špecifickej oblasti, ako napríklad v prípade spoločného výskumu a rozvoja, spoločnej redukcie vo výrobných kapacitách, spoločnej podpory predaja a reklamy, rovnakých postupov alebo technických noriem v poskytovaní služieb, potom podstatné oblasti súťaže medzi stranami by mali zostať neovplyvnené. V takomto prípade ani vysoký trhový podiel nebráni udeleniu výnimky. Tak isto dohody, ktoré zahŕňajú všetkých alebo väčšinu konkurentov na určitom trhu sú vyňaté, ak neovplyvňujú cenovú súťaž medzi nimi.

b) Intenzita súťaže s tretími stranami je stanovená na základe týchto faktorov

- štruktúry trhu, t.j. množstva, sily a veľkosti súčasných a potenciálnych konkurentov a trhový podiel strán
- daností podnikateľa, t.j. technických a obchodných znalostí, kontroly nad vstupnými surovinami, kapitálu, druhov dopravy a distribúcie.

Na to, aby bolo možné tvrdiť, že súťaž je ohrozená, nie je nutné, aby strany mali dominantné postavenie na trhu, ale postačuje, ak dohoda obmedzujúca súťaž im poskytuje možnosť obmedziť efektívnu súťaž.

§ 6 ods. 4 obsahuje tzv. inštitút negatívneho atestu, ktorý je upravený v súlade s komunitárnym právom. Úrad na návrh podnikateľa vydá rozhodnutie deklarujúce, že jeho činnosť či konanie nie je dohodou obmedzujúcou súťaž alebo že jeho dohoda obmedzujúca súťaž spadá pod pravidlo de minimis. V prípade, ak úrad zistí, že posudzovaná dohoda je dohodou obmedzujúcou súťaž v zmysle § 4 alebo 5 alebo ide o dohodu obmedzujúcu súťaž, ktorá nespadá pod pravidlo de minimis v zmysle odseku 1, úrad zastaví konanie začaté na základe návrhu podnikateľa na základe § 32 ods. 2 písm. e) návrhu zákona.

Na druhej strane môže úrad žiadať od podnikateľov preukázanie, že ich dohoda obmedzujúca súťaž spĺňa kritériá pravidla de minimis. To znamená, že dôkazné bremeno je na strane účastníkov dohody.

V zmysle odseku 6 môžu podnikatelia žiadať úrad o vydanie stanoviska k návrhu dohody obmedzujúcej súťaž. Tým sa rozumie napr. návrh zmlúv, ktoré ešte nie sú platné podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, t.j. nie sú podpísané, prípadne návrh rozhodnutia združenia. Stanovisko však nie je pre úrad záväzné.

Je možné predpokladať, že tam kde podiel dodávateľa na relevantnom trhu nepresiahne 30% vedú vertikálne dohody, ktoré neobsahujú určité typy závažných protisúťažných obmedzení k

zlepšení vo výrobe a distribúcii a umožňujú spotrebiteľom získať primeraný podiel na výhodách z toho vyplývajúcich. V prípade vertikálnych dohôd obsahujúcich záväzky výhradnej dodávky je pri určení celkových dopadov takýchto vertikálnych dohôd na trh určujúci relevantný podiel na trhu u kupujúceho. Nad hranicu podielu 30% na trhu určitými výnimkami nemožno predpokladať, že vertikálne dohody, ktoré sú dohodami obmedzujúcimi hospodársku súťaž, budú mať zvyčajné objektívne výhody takého charakteru a rozsahu, aby kompenzovali nevýhody, ktoré pre súťaž vytvárajú.

Ustanovenie ods. 3 sa týka situácie, keď zmluvnými stranami sú podnikatelia pôsobiaci na rôznych úrovniach obchodu (výrobca, distribútor, veľkoobchodník, maloobchodník), pričom v tomto prípade musí byť prah podielu na trhu splnený na oboch úrovniach. Napr. pri zmluve medzi výrobcom, veľkoobchodníkom a maloobchodníkom musí byť podiel pod 30% u výrobcu aj u veľkoobchodníka.

Ustanovenia ods. 4, 5, 6, 7 a 8 obsahujú ďalšie upresnenia týkajúce sa výpočtu podielu na trhu a platnosti výnimky za istých okolností aj po prekročení prahu podielu.

K otázke č. 4 (2) Na účely tohto zákona a) dohoda podnikateľov je každý ústny alebo písomný súhlasný prejav vôle jej účastníkov, ako aj iný súhlasný prejav vôle vyvođený z ich konania,

Ustanovenie odseku 2 obsahuje definície niektorých pojmov. Návrh zákona chápe dohodu v širšom poňatí v porovnaní s Občianskym zákonníkom, t.j. ako ústnu dohodu, písomnú dohodu a dohodu uzavretú konkludentne, ako aj iné súhlasné prejavy vôle vyvođené z ich konania, ktorými môžu byť rôzne gentlemanské dohody alebo dohody preukázané na základe dôkazných prostriedkov iných ako je zmluva (ktoré jednoznačne preukazujú, že k dohode podľa tohto zákona muselo dôjsť, aj keď úrad nemôže jednoznačne preukázať, že došlo k ústnej dohode, resp. nemá k dispozícii písomnú zmluvu). Zosúladený postup vylučuje akýkoľvek priamy alebo nepriamy kontakt medzi subjektami, cieľom alebo účelom ktorého je buď vplývať na trhovú výstup skutočného alebo potenciálneho konkurenta, alebo mu odhaliť smer vlastného výstupu, ktorý sa rozhodli prijať. Ustanovenie § 4 písm. a) obsahuje vyňatie vertikálnych dohôd medzi združením podnikateľov a jeho členmi a vertikálnych dohôd medzi združením podnikateľov a jeho dodávateľmi, avšak len za podmienky, že všetci členovia združenia sú maloobchodníci a každý jednotlivý člen združenia má obrat nepresahujúci určenú sumu. Maloobchodníci je odberateľ, ktorý opätovne predáva tovar konečným spotrebiteľom. Predmetné ustanovenie nariadenia sa nevzťahuje na služby, ale iba na výrobky.

K otázke č. 5 b) zosúladený postup podnikateľov je koordinácia správania podnikateľov, ktorá nenapĺňa znaky dohody podnikateľov podľa písmena a) a ktorú nemožno označiť ako prirodzené nasledovanie správania iného podnikateľa,

Ustanovenie písm. b) vyníma vertikálne dohody, ktoré obsahujú ustanovenia týkajúce sa používania práva duševného vlastníctva odberateľom. Takéto vyňatie je však podmienené splnením taxatívne vymenovaných podmienok. Prvá podmienka hovorí o tom, že primárnym cieľom takejto dohody nesmie byť postúpenie alebo licencovanie práva duševného vlastníctva. Základným cieľom takejto dohody musí byť nákup alebo distribúcia výrobkov alebo služieb a poskytovanie práva duševného vlastníctva musí slúžiť iba pre implementáciu takejto vertikálnej dohody. Táto časť zákona sa nevzťahuje napr. na:

- dohody, keď strana poskytuje inej strane návod a udelí licenciu, aby iná strana vyrábala napr. nápoj s týmto návodom

- dohody, podľa ktorých jedna strana poskytuje inej strane formu alebo matricu a udelí jej licenciu aby vyrábala a distribuovala kópie

- čistú licenciu obchodnej značky alebo symbolu pre účely reklamného predaja,

- sponzorské zmluvy týkajúce sa práva propagovať samého seba ako oficiálneho sponzora podujatia,

- poskytnutie licencie na autorské práva.

Druhá podmienka vyžaduje, aby poskytnutie práva duševného vlastníctva priamo súviselo s využitím, predajom alebo opätovným predajom výrobkov alebo služieb odberateľovi alebo jeho zákazníkom. Je to napr. prípad frančízovej dohody, kde poskytovateľ výrobnej licencie (frančízor) predáva užívateľovi výrobnej licencie výrobky na opätovný predaj a ďalej udeľuje licenciu užívateľovi, aby využíval jeho obchodnú značku a know-how na predaj výrobkov na trhu. V zmysle tretej podmienky by poskytnutie práva duševného vlastníctva nemalo mať ten istý cieľ alebo efekt ako obmedzenie hospodárskej súťaže, ktoré nie je pokryté týmto zákonom.

K otázke č. 6 c) rozhodnutie združenia podnikateľov je právny akt orgánu združenia, ako aj odporúčanie orgánu združenia.

K otázke č. 7 (1) Zákaz podľa § 4 sa nevzťahuje na dohodu obmedzujúcu súťaž, ak spoločný podiel účastníkov dohody obmedzujúcej súťaž alebo podiel ani jedného z nich nepresiahne 10% celkového podielu tovarov na relevantnom trhu v Slovenskej republike, okrem

- a) dohôd obmedzujúcich súťaž uvedených v § 4 ods. 3 písm. a) až c) alebo
- b) obmedzovania súťaže kumulatívnym účinkom dohôd obmedzujúcich súťaž, ktoré obsahujú obdobný druh obmedzení súťaže a ktoré vedú k obdobným účinkom na relevantnom trhu, a ich spoločný podiel presahuje 10% celkového podielu tovarov na relevantnom trhu.

Ustanovenie odseku 1 upravuje tzv. pravidlo de minimis. Ide o vyňatie dohôd obmedzujúcich súťaž zo všeobecného zákazu, ak spĺňajú určité kvantitatívne kritéria a nemajú výrazný dopad na súťaž. Týmto kritériami je výška spoločného podielu účastníkov dohody alebo výška podielu jedného z nich vo vzťahu k celkovému podielu tovarov na relevantnom trhu v SR. V porovnaní s platným zákonom je táto hranica zvýšená z 5% na 10% vzhľadom na skúsenosti úradu a na skutočnosť, že ešte aj dohody s trhovým podielom 10% sa môžu považovať za málo dôležité z hľadiska ochrany súťaže. Zo všeobecného zákazu nie sú vyňaté tzv. ťažké kartely a dohody obmedzujúce súťaž obsahujúce podobný druh obmedzení súťaže vedúce k podobným účinkom na relevantnom trhu (napr. dohody o výhradnej distribúcii, o selektívnej distribúcii, o výhradnom nákupe), ktorých spoločný podiel na trhu presahuje 10% celkového podielu tovarov na relevantnom trhu. Je možné predpokladať, že tam kde podiel dodávateľa na relevantnom trhu nepresiahne 30% vedú vertikálne dohody, ktoré neobsahujú určité typy závažných protisúťažných obmedzení k zlepšeniu vo výrobe a distribúcii a umožňujú spotrebiteľom získať primeraný podiel na výhodách z toho vyplývajúcich. V prípade vertikálnych dohôd obsahujúcich záväzky výhradnej dodávky je pri určení celkových dopadov takýchto vertikálnych dohôd na trh určujúci relevantný podiel na trhu u kupujúceho. Nad hranicu podielu 30% na trhu určitými výnimkami nemožno predpokladať, že vertikálne dohody, ktoré sú dohodami obmedzujúcimi hospodársku súťaž, budú mať zvyčajné objektívne výhody takého charakteru a rozsahu, aby kompenzovali nevýhody, ktoré pre súťaž vytvárajú.

K otázke č. 8 (otázka č. 3) § 6 ods. 3 Zákaz podľa § 4 sa nevzťahuje na dohodu obmedzujúcu súťaž, ktorá súčasne

- a) prispieva k zlepšeniu výroby alebo distribúcie tovaru alebo k podpore technického alebo hospodárskeho rozvoja,
- b) poskytuje spotrebiteľom primeranú časť prospechu, ktorý z toho vyplýva,
- c) neukladá účastníkom dohody obmedzujúcej súťaž také obmedzenia, ktoré nie sú nevyhnutné na dosiahnutie cieľov dohody,
- d) neumožňuje účastníkom dohody obmedzujúcej súťaž vylúčiť súťaž vo vzťahu k podstatnej časti dotknutého tovaru na relevantnom trhu.

Ustanovenie ods. 3 sa týka situácie, keď zmluvnými stranami sú podnikatelia pôsobiaci na rôznych úrovniach obchodu (výrobca, distribútor, veľkoobchodník, maloobchodník), pričom v tomto

prípade musí byť prah podielu na trhu splnený na oboch úrovniach. Napr. pri zmluve medzi výrobcom, veľkoobchodníkom a maloobchodníkom musí byť podiel pod 30% u výrobcu aj u veľkoobchodníka.

K otázke č. 11 § 38 ods. 10 Úrad neuloží pokutu podnikateľovi, ktorý bol účastníkom dohody obmedzujúcej súťaž podľa § 4 ods. 3 písm. a) až c) alebo f), na ktorej účely jej účastníci podnikajú na rovnakej úrovni výrobného reťazca alebo distribučného systému, a ktorý súčasne

- a) z vlastného podnetu ako prvý poskytol rozhodujúci dôkaz na preukázanie porušenia zákazu podľa § 4 alebo osobitného predpisu, 26a) alebo ako prvý z vlastného podnetu predloží informácie a dôkazy, ktoré sú rozhodujúce pre vykonanie inšpekcie podľa § 22 ods. 2, 3 alebo 4, ktorou sa má získať rozhodujúci dôkaz umožňujúci preukázať porušenie § 4 alebo osobitného predpisu,
- b) skončil účasť v dohode obmedzujúcej súťaž najneskôr v čase, keď poskytol dôkaz podľa písmena a),
- c) nedonútil iného podnikateľa zúčastniť sa na dohode obmedzujúcej súťaž alebo nebol iniciátorom jej uzavretia,
- d) poskytol úradu všetky jemu dostupné dôkazy a spolupracoval s úradom počas celého prešetrovania.

(11) Úrad uloží pokutu zníženú až do 50% z výšky pokuty, ktorú by úrad inak uložil podnikateľovi, ktorý bol účastníkom dohody obmedzujúcej súťaž podľa § 4 ods. 3 písm. a) až c) alebo f), na ktorej účely jej účastníci podnikajú na rovnakej úrovni výrobného reťazca alebo distribučného systému, ak by podnikateľ súčasne nespĺňal tieto podmienky:

- a) z vlastného podnetu poskytol významný dôkaz, ktorý v spojení s informáciami a podkladmi už dostupnými úradu umožní úradu preukázať porušenie zákazu podľa § 4 alebo osobitného predpisu,
- b) skončil účasť v dohode obmedzujúcej súťaž najneskôr v čase, keď poskytol dôkaz podľa písmena a).

Ustanovenia tohto paragrafu upravujú administratívnoprávnu zodpovednosť za porušenie hmotnoprávnych a procesnoprávnych ustanovení tohto zákona. Na základe týchto ustanovení úrad ukladá podnikateľovi pokutu ako sankciu za jeho správny delikt. Ustanovenie odseku 10 sa môže uplatniť len v prípadoch, keď úrad koná vo veci dohody obmedzujúcej súťaž. Za predpokladu, že podnikateľ súčasne spĺňa všetkých 6 podmienok uvedených pod písm. a) až f), mu úrad uloží pokutu zníženú v porovnaní s pokutou, ktorú by mu uložil v prípade nesplnenia uvedených podmienok alebo sa môže rozhodnúť, že pokutu podnikateľovi neuloží vôbec.

Podmienky, za splnenia ktorých sa výnimka zo zákazu dohôd obmedzujúcich súťaž vzťahuje na predmetné dohody obmedzujúce súťaž medzi poisťovňami alebo zaistovňami, sú špecifikované v § 38. Na prípady, kedy poisťovne, zaistovne alebo ich združenia sa navzájom zaviazujú alebo zaviazujú iné poisťovne alebo zaistovne, že nebudú používať iné výpočty a tabuľky ako tie, ktoré sú predmetom dohody obmedzujúcej súťaž a na prípady, kedy poisťovne, zaistovne alebo ich združenia sa navzájom zaviazujú alebo zaviazujú iné poisťovne alebo zaistovne, že nebudú používať výpočty a tabuľky odchyľujúce sa od výsledkov štúdií, ktoré sú predmetom dohody obmedzujúcej súťaž, sa výnimka podľa § 37 nebude vzťahovať. V prípadoch, kedy sa na dohodu obmedzujúcu súťaž poisťovní alebo zaistovní vzťahuje výnimka zo zákazu dohôd obmedzujúcich súťaž uvedená v [§ 37](#), avšak vzhľadom na konkrétne okolnosti a situáciu na relevantnom trhu nie sú súčasne splnené podmienky ustanovené v [§ 6 ods. 3 písm. a\) až d\)](#) zákona č. [136/2001 Z.z.](#), a teda dochádza k obmedzovaniu hospodárskej súťaže bez vyvažujúcich pozitívnych efektov, Protimonopolný úrad SR v konaní začatom z vlastného podnetu rozhodne o odňatí tejto výnimky. Jedná sa najmä o prípady, kedy výpočty, tabuľky alebo štúdie podľa § 37 písm. a) a b) nevychádzajú zo štatistických údajov alebo sú založené na neopodstatnených hypotézach. (§ 39)

OBČIANSKOPRÁVNE SPORY Z NEDOVOLENÉHO OBMEDZOVANIA SÚŤAŽE

§ 42 Spotrebitelia, ktorých práva boli porušené nedovoleným obmedzovaním súťaže, môžu sa proti porušiteľovi na súde domáhať, aby sa zdržal konania a odstránil protiprávny stav. Toto právo môže uplatniť aj právnická osoba oprávnená obhajovať záujmy spotrebiteľov.

Uvedené ustanovenie v podstate iba deklaruje právo súdnej ochrany (upravené Občianskym zákonníkom a Občianskym súdnym poriadkom) spotrebiteľov pri porušovaní tohto zákona. Okrem spotrebiteľov môžu tieto nároky uplatňovať aj právnické osoby oprávnené zastupovať záujmy spotrebiteľov, napr. združenie spotrebiteľov.

Dominantné postavenie na trhu

§ 8 Zneužívanie dominantného postavenia

(1) Dominantné postavenie na relevantnom trhu má podnikateľ alebo niekoľko podnikateľov, ktorí nie sú vystavení podstatnej súťaži a ktorí sa vzhľadom na svoju ekonomickú silu môžu správať nezávisle.

- (2) Zneužitím dominantného postavenia na relevantnom trhu je najmä
- a) priame alebo nepriame vynucovanie neprimeraných cien alebo iných neprimeraných obchodných podmienok,
 - b) hrozba obmedzenia alebo obmedzenie výroby, odbytu alebo technického vývoja tovaru na úkor užívateľov,
 - c) uplatňovanie rozdielnych podmienok pri zhodnom alebo porovnateľnom plnení voči jednotlivým podnikateľom, ktorými sú alebo môžu byť títo podnikatelia znevýhodňovaní v súťaži,
 - d) viazanie súhlasu s uzavretím zmluvy na podmienku, že druhá zmluvná strana prijme aj ďalšie záväzky, ktoré svojou povahou alebo podľa obchodných zvyklostí nesúvisia s predmetom tejto zmluvy, alebo
 - e) dočasné zneužívanie ekonomickej sily s cieľom vylúčiť súťaž.

(3) Unikátne zariadenie je zariadenie, infraštruktúra alebo jej časť, miesto alebo právo, ktorých vybudovanie alebo nadobudnutie iným podnikateľom nie je objektívne možné a bez prístupu ku ktorému alebo bez uplatnenia ktorého by došlo alebo mohlo dôjsť k obmedzeniu súťaže na príslušnom relevantnom trhu.

(4) Vlastníkom alebo správcom unikátneho zariadenia podľa tohto zákona je aj nositeľ práva, ak unikátnym zariadením podľa odseku 3 je právo.

(5) Podnikateľ, ktorý je vlastníkom alebo správcom unikátneho zariadenia, zneužije svoje dominantné postavenie na relevantnom trhu, ak odmietne k nemu zabezpečiť prístup a ak súčasne

- a) unikátne zariadenie umožňuje uspokojiť požiadavky podnikateľa na využívanie unikátneho zariadenia pri súčasnom uspokojení požiadaviek vlastníka alebo správcu unikátneho zariadenia v čase najvyššieho dopytu po jeho službách a s prihliadnutím aj na plnenie jeho dlhodobých záväzkov,
- b) podnikateľ žiadajúci o prístup k unikátnemu zariadeniu s cieľom využívať ho je schopný zabezpečiť dodržanie zodpovedajúcich kvalitatívnych a kvantitatívnych parametrov unikátneho zariadenia vyplývajúcich z požiadaviek na jeho prevádzku alebo ak podnikateľ žiadajúci o využívanie unikátneho zariadenia, ktorým je právo, je schopný zabezpečiť dodržanie všetkých požiadaviek na predmetné právo vyplývajúcich z osobitných predpisov,
- c) podnikateľ žiadajúci o prístup k unikátnemu zariadeniu je schopný uhradiť vlastníkovi alebo správcovi unikátneho zariadenia primeranú odplatu.

(6) Zneužívanie dominantného postavenia na relevantnom trhu je zakázané.

Navrhovaná definícia dominantného postavenia na trhu je postavená na princípe ekonomickej

sily, ktorá umožňuje podnikateľovi správať sa na relevantnom trhu nezávisle. Ekonomická sila podnikateľa bude určená na základe ekonomickej analýzy, pričom jej základom bude vymedzenie relevantného trhu a v rámci neho potom identifikácia skutočných konkurentov dotknutého podnikateľa, ktorí môžu ovplyvniť jeho správanie sa na trhu a zabrániť mu v krokoch, ktoré by boli nezávislé od účinného konkurenčného tlaku. Pri analýze postavenia podnikateľa na relevantnom trhu sa bude prihliadať aj na ďalšie faktory, ktorými sú najmä veľkosť trhových podielov jeho najbližších konkurentov, stabilita trhových podielov, prístup k zásobovacím alebo odbytovým trhom, kapitálová náročnosť vstupu na trh a iné bariéry vstupu na relevantný trh. Obsah pojmu podstatná súťaž závisí od konkrétnej analýzy konkrétnych podmienok relevantného trhu. Pod podmienkami sa rozumejú najmä bariéry vstupu na relevantný trh, rozloženie konkurentov na relevantnom trhu z hľadiska percentuálnych podielov, finančná sila, investičná a technologická náročnosť. Po posúdení týchto analýz úrad rozhodne, či sa v danom prípade jedná o podstatnú súťaž. Z uvedeného vyplýva, že podstatnú súťaž nie je možné všeobecne definovať, ale možno ju hodnotiť len z prípadu na prípad.

Nový zákon neobsahuje ustanovenie, ktoré zakotvovalo tzv. vyvrátenú domnienku, že podnikateľ nie je vystavený podstatnej súťaži, ak jeho podiel dodávok alebo odberu zhodného alebo vzájomne zastupiteľného tovaru na relevantnom trhu je najmenej 40%. Uvedené ustanovenie síce predstavovalo zjednodušenie určovania dominantného postavenia pre podnikateľov, avšak zákonom stanovená hranica bola len predpokladom pre určenie postavenia na relevantnom trhu, nakoľko podiel dodávok alebo odberu zhodného alebo vzájomne zastupiteľného tovaru na trhu sám osebe ešte nedáva obraz o ekonomickej sile podnikateľa na trhu. Na základe ekonomickej analýzy je totiž možné preukázať, že aj pri vyššom podiele na trhu, ako je zákonom stanovená hranica, podnikateľ nemusí mať dominantné postavenie na trhu a naopak, pri nižšom podiele na trhu môže mať podnikateľ takú ekonomickú silu, že má možnosť diktovať podmienky na trhu. Prax úradu, vzhľadom na uvedené, preukázala neodôvodnenosť takéhoto ustanovenia v zákone.

Ustanovenie odseku 2 obsahuje demonštratívny výpočet foriem zneužitia dominantného postavenia na trhu. V porovnaní so súčasne platným zákonom sa navrhuje preformulovanie niektorých skutkových podstát a doplnenie ďalších foriem zneužívania dominantného postavenia na trhu, a to formou hrozby, obmedzenia výroby, odbytu alebo technického vývoja tovaru na úkor užívateľov a dočasného zneužívania ekonomickej sily s cieľom vylúčiť súťaž, tzv. predátorského správania. Táto zmena zavádzajúca hrozbu vyplynula z praxe úradu a zakazuje sa ňou nátlak dominantu formou hrozby na iného podnikateľa, s cieľom získania neprimeranej výhody, pričom podnikateľ, voči ktorému je hrozba uplatňovaná, nemá inú možnosť získať predmetné plnenie uskutočňované dominantom. Ide najmä o podnikateľov v postavení tzv. prirodzeného monopolu. K naplneniu zneužívania dominantného postavenia v zmysle písm. c) dôjde napr. účtovaním rozdielnych cien alebo poskytovaním vernostných rabatov. Poskytovanie zliav je prípustné, pokiaľ tieto zľavy vyjadrujú primeraný vzťah k úsporám nákladov predávajúceho. Rozdielne ceny pre podnikateľov musia byť zdôvodnené rozdielmi v nákladoch predaja. Ustanovenie písm. d) nepredstavuje praktiku obmedzujúcu súťaž vtedy, keď nevyhnutnou podmienkou riadneho využitia dodaného tovaru je použitie doplnkového tovaru určitej požadovanej kvality. Pri takomto druhu viazania by mali byť splnené dve podmienky, a to technologická závislosť tovaru na komplementárnej časti tovaru a záruka, ktorú by poskytovateľ tovaru nemohol dať, ak by sa nepoužívala ním doporučená komplementárna časť. V zmysle ustanovenia písm. e) možno o dočasnom zneužívaní ekonomickej sily s cieľom vylúčiť súťaž hovoriť napr. vtedy, keď podnikateľ s ekonomickou silou na určité obdobie zníži ceny za účelom vytlačenia konkurencie z trhu alebo vytvorenia bariéry vstupu na trh. Podnikatelia s menšou ekonomickou silou nemôžu dlhodobejšie vydržať tlak na znižovanie cien a postupne sú nútení z trhu odísť. Podnikateľ, ktorému sa v dôsledku uplatnenia predátorských cien ešte viac zvýšila ekonomická sila, postupne ceny znova zvyšuje.

V ustanovení odseku 2, ako aj v iných ustanoveniach zákona sa používa pojem užívateľ, pričom v účele zákona je uvedený pojem spotrebiteľ. Pod pojmom užívateľ sa rozumie subjekt, ktorý predstavuje medzičlánok vo vertikálnych vzťahoch, ako napr. veľkosklady, díleri. Obsah pojmu spotrebiteľ na účely tohto zákona je zhodný s obsahom pojmu spotrebiteľ podľa zákona č. [634/1992 Zb.](#) z. o ochrane spotrebiteľa. Novou formou zneužívania dominantného postavenia v zákone je

zneužívanie dominantného postavenia odmietnutím prístupu k unikátnemu zariadeniu. Takéto protisúťažné správanie podnikateľa nie je možné celkom jednoznačne postihovať podľa súčasného zákona. V praxi sa zaužíval pojem unikátneho zariadenia, ktorým sa rozumie miesto, právo, zariadenie, infraštruktúra alebo jej časť kombinovaná so službami vzťahujúcimi sa na takúto infraštruktúru, ktoré majú pomocnú povahu pre ekonomické aktivity na samostatnom, ale nadväzujúcom trhu na trh, na ktorom pôsobí vlastník, resp. správca unikátneho zariadenia, a ak je prakticky nemožné alebo neopodstatnené pre akéhokoľvek nového konkurenta duplicitne vybudovať takéto zariadenie. Prekážka vybudovania unikátneho zariadenia môže byť napr. geografická alebo ekologická. Prístup k unikátnym zariadeniam môže byť odmietnutý, ak je odôvodnený kvalifikovanými kritériami, o ktorých pojednáva odsek 4. Uvedené podmienky zabezpečujú, aby prístup k unikátnemu zariadeniu bol realizovaný na tzv. nediskriminačnom základe.

Ustanovenie odseku 5 určuje podmienky, za ktorých odmietnutie prístupu podnikateľa k unikátnemu zariadeniu je považované za protisúťažnú praktiku, uplatňovaním ktorej správca alebo vlastník takéhoto zariadenia zneužije svoje dominantné postavenie na danom relevantnom trhu. Pri vertikálnej integrácii, ak podnikateľ kontrolujúci unikátne zariadenie znemožní iným podnikateľom prístup k danému unikátnemu zariadeniu a tým de facto poskytovanie služieb zákazníkom za súčasného splnenia podmienok ustanovených v odseku 5, je takéto znemožnenie prístupu považované za bariéru vstupu na trh. Ak podnikateľ vlastníci alebo spravujúci unikátne zariadenie preukáže, že nedošlo k naplneniu aspoň jednej z troch podmienok uvedených v odseku 5, nebude možné odmietnutie prístupu k unikátnemu zariadeniu kvalifikovať ako protisúťažnú praktiku.

V zmysle podmienky podľa písm. a) je potrebné sa zamerať na existujúcu resp. zostávajúcu časť kapacity unikátneho zariadenia a to tak, že správca resp. vlastník takéhoto zariadenia, ktorý pôsobí tak na trhu zásobovania ako i odbytu, je schopný konkurovať podnikateľom pôsobiacim na trhu odbytu za porovnateľných podmienok, bez možnosti značného oslabenia jeho postavenia na príslušnom relevantnom trhu. Podmienka zadefinovaná v písm. b) predmetného ustanovenia stanovuje isté kritériálne nároky na podnikateľa žiadajúceho o prístup k unikátnemu zariadeniu, ktoré vyplývajú zo samotnej prevádzkovej potreby predmetného zariadenia vzhľadom na poskytovanie služieb vyplývajúcich z jeho využívania.

V písm. c) je stanovená podmienka v zmysle ktorej je nutné, aby podnikateľ žiadajúci o prístup k unikátnemu zariadeniu bol schopný úhrady nákladov vzniknutých v dôsledku využívania takéhoto zariadenia a to z pohľadu nediskriminačného a primeraného.

Ustanovenie odseku 6 obsahuje všeobecný zákaz zneužívania dominantného postavenia. Ustanovenie § 8 obsahuje negovanie výnimky v súvislosti s časťami dohôd. To znamená, že výnimka sa nevzťahuje na časti dohody, ktorá obsahujú taxatívne vymenované záväzky, a to aj v prípade, že nie je prekročená prípustná hranica podielu na trhu. Pre zostávajúce časti dohody, ktoré sú od nej oddeliteľné, však skupinová výnimka platí.

Podľa písmena a) sa výnimka nevzťahuje na časť dohody, ktorá obsahuje záväzok nekonkurovania dojednaný na dlhšie ako 5 rokov alebo na dobu neurčitú. Ide napr. o záväzok odberateľa nakúpiť od dodávateľa viac ako 80% celkových nákupov odberateľa, čím by sa vylúčila možnosť odberateľa nakúpiť konkurenčné výrobky alebo obmedziť takéto nákupy na menej ako 20% celkových nákupov. Výnimku však možno udeliť ak záväzok nekonkurenta presiahne dobu 5 rokov v prípade, že odberateľ predáva výrobky a poskytuje služby v budovách a na pozemkoch, ktoré sú vo vlastníctve dodávateľa alebo ich má dodávateľ v nájme od tretích osôb, ktoré nie sú spojené s odberateľom, avšak iba za predpokladu, že záväzok nekonkurovania nie je dojednaný na dobu dlhšiu, ako je doba využívania takýchto budov a pozemkov odberateľom.

Podľa písm. b) je neprípustné upraviť v dohode záväzok nekonkurovania po dobe jej platnosti s výnimkou taxatívne stanovených skutočností ako je napr. ochrana know-how.

Podľa písm. c) sa výnimka nevzťahuje na časť dohody, ktorá obsahuje zákaz predaja

konkurenčných výrobkov alebo poskytovania konkurenčných služieb v rámci systému selektívnej distribúcie. Cieľom vyňatia tejto povinnosti je vyhnúť sa situácii, kedy určitý počet dodávateľov, ktorí využívajú rovnaké miesta selektívnej distribúcie, zabráni určitému konkurentovi alebo určitým konkurentom využívať tieto miesta na distribúciu svojich výrobkov (vylúčenie konkurenčného dodávateľa, čo môže byť formou kolektívneho bojkotu).

Koncentrácia

§ 9 (1) Koncentrácia na účely tohto zákona je proces ekonomického spájania podnikateľov, ktorým je

- a) zlúčenie alebo splynutie dvoch alebo viacerých samostatných podnikateľov, alebo
- b) získanie priamej alebo nepriamej kontroly jedným podnikateľom alebo viacerými podnikateľmi nad podnikom alebo nad časťou podniku iného podnikateľa alebo podnikateľov.

(2) Zlúčenie alebo splynutie podľa odseku 1 písm. a) je na účely tohto zákona zlúčenie alebo splynutie podľa osobitného predpisu, 6) ako aj zlúčenie alebo splynutie, pri ktorom sa ekonomicky spájajú podnikatelia pri zachovaní ich právnej samostatnosti, najmä v prípade existencie spoločného ekonomického riadenia.

(3) Časť podniku podnikateľa podľa odseku 1 písm. b) je na účely tohto zákona organizačná zložka podniku 7) alebo aktíva, na ktorých základe možno dosahovať obrat.

(4) Kontrola podľa odseku 1 písm. b) je možnosť vykonávať rozhodujúci vplyv na činnosť podnikateľa, najmä prostredníctvom

- a) vlastníckych práv alebo iných práv k podniku alebo k jeho časti,
- b) práv, zmlúv alebo na základe iných skutočností, ktoré umožňujú vykonávať rozhodujúci vplyv na zloženie, hlasovanie alebo rozhodovanie orgánov podnikateľa.

(5) Koncentrácia podľa odseku 1 písm. b) je aj vytvorenie spoločného podniku spoločne kontrolovaného dvoma alebo viacerými podnikateľmi, ktorý trvale vykonáva všetky funkcie samostatného ekonomického subjektu.

(6) Úrad v konaní o koncentrácii podľa odseku 5, ktorá podlieha kontrole úradu a ktorá má za cieľ alebo môže mať za následok koordináciu súťažného správania podnikateľov, posúdi takú koordináciu podľa § 4 a 6.

(7) Ustanovenia tohto zákona týkajúce sa koncentrácie, okrem § 10 ods. 9, sa vzťahujú aj na zámer koncentrácie oznámený úradu podľa § 10 ods. 10.

(8) Za koncentráciu sa nepovažuje, ak

- a) banky, pobočky zahraničných bánk, iné finančné inštitúcie alebo poisťovne, ku ktorých bežným činnostiam patrí obchodovanie s cennými papiermi na vlastný účet alebo na cudzí účet, dočasne získajú cenné papiere s cieľom ich ďalšieho predaja, čo im umožňuje získať kontrolu nad podnikom iného podnikateľa alebo nad jeho časťou, ak nevykonávajú hlasovacie a iné práva s cieľom ovplyvňovať súťažné správanie podnikateľa alebo ak vykonávajú takéto hlasovacie práva iba z dôvodu prípravy predaja celého podniku alebo jeho časti alebo predaja cenných papierov za predpokladu, že taký predaj sa uskutoční do jedného roka odo dňa nadobudnutia cenných papierov; úrad na základe návrhu podnikateľa vydá rozhodnutie, ktorým môže predĺžiť jednoročnú lehotu v prípade preukázania, že predaj cenných papierov nebol v tejto lehote možný,
- b) dočasné získanie kontroly nad podnikom iného podnikateľa alebo nad jeho časťou vyplýva z osobitných predpisov,
- c) zrušené dňom nadobudnutia platnosti zmluvy o pristúpení Slovenskej republiky k Európskej únii.

§ 10 (1) Koncentrácia podlieha kontrole úradu, ak

- a) spoločný celkový obrat účastníkov koncentrácie dosiahnutý za uzavreté účtovné obdobie predchádzajúce vzniku koncentrácie v Slovenskej republike je najmenej 46 000 000 eur a aspoň dvaja účastníci koncentrácie dosiahli v Slovenskej republike celkový obrat každý najmenej 14 000 000 eur za uzavreté účtovné obdobie predchádzajúce vzniku koncentrácie alebo
 - b) celkový obrat dosiahnutý za uzavreté účtovné obdobie predchádzajúce vzniku koncentrácie v Slovenskej republike
1. ak ide o koncentráciu podľa § 9 ods. 1 písm. a) aspoň jedným z účastníkov koncentrácie je najmenej 14 000 000 eur a zároveň celosvetový celkový obrat dosiahnutý za uzavreté účtovné obdobie predchádzajúce vzniku koncentrácie ďalším účastníkom koncentrácie je najmenej 46 000 000 eur,
 2. ak ide o koncentráciu podľa § 9 ods. 1 písm. b) účastníkom koncentrácie, nad ktorého podnikom alebo časťou podniku je nadobúdaná kontrola je najmenej 14 000 000 eur a zároveň celosvetový celkový obrat dosiahnutý za uzavreté účtovné obdobie predchádzajúce vzniku koncentrácie ďalším účastníkom koncentrácie je najmenej 46 000 000 eur,
 3. ak ide o koncentráciu podľa § 9 ods. 5 aspoň jedným z účastníkov koncentrácie vytvárajúcich spoločne kontrolovaný podnik je najmenej 14 000 000 eur a zároveň celosvetový celkový obrat dosiahnutý za uzavreté účtovné obdobie predchádzajúce vzniku koncentrácie ďalším účastníkom koncentrácie je najmenej 46 000 000 eur.

§ 11 Úrad vydá rozhodnutie o koncentrácii do 25 pracovných dní odo dňa doručenia úplného oznámenia koncentrácie podľa § 10 ods. 12. Toto rozhodnutie spravidla obsahuje zjednodušené odôvodnenie s uvedením účastníkov koncentrácie, sektora, prípadne relevantného trhu, na ktorom účastníci koncentrácie pôsobia. Úrad v prípade rozhodnutia so zjednodušeným odôvodnením výzvu pred vydaním rozhodnutia podľa § 33 nezasíela.

§ 12 (1) Úrad vydá rozhodnutie, že s koncentráciou súhlasí, ak koncentrácia značne nenaruší účinnú súťaž na relevantnom trhu, najmä v dôsledku vytvorenia alebo posilnenia dominantného postavenia.

(2) Úrad vydá rozhodnutie, že s koncentráciou podľa § 9 ods. 6 súhlasí, ak je koncentrácia v súlade s odsekom 1 a koordinácia súťažného správania nie je zakázaná podľa § 4 ods. 1.

(3) Úrad vydá rozhodnutie, že s koncentráciou súhlasí aj v prípade, ak podmienka uložená v rozhodnutí zabezpečí, že koncentrácia bude v súlade s odsekom 1 alebo 2. Úrad môže v rozhodnutí uložiť účastníkom konania povinnosť súvisiacu s podmienkou, najmä na zabezpečenie plnenia uloženej podmienky, na dosiahnutie jej účelu alebo kontrolu jej plnenia.

Pod pojmom koncentrácia sa rozumie proces ekonomického spájania podnikateľov z hľadiska získania rozhodujúceho vplyvu, resp. práva riadenia, s dopadom na štruktúru trhu. Tieto spojenia sa môžu realizovať na horizontálnej, vertikálnej alebo konglomerátnej úrovni. Pri subjektoch, ktoré sa zúčastňujú procesu ekonomického spájania dochádza k zmene v oblasti ich ekonomickej samostatnosti, a to tak, že sa u niektorých subjektov úroveň ekonomickej samostatnosti znižuje čiastočne (prechod z výlučnej na spoločnú kontrolu) alebo úplne zaniká a na strane druhej, niektoré subjekty zasa posilňujú svoju ekonomickú samostatnosť úplne (získanie výlučnej kontroly) alebo čiastočne (prechod zo stavu bez kontroly na úroveň získania spoločnej kontroly).

Príslušné ekonomické spojenie sa môže realizovať akýmkoľvek spôsobom, a to tak na zmluvnom, ako aj nezmluvnom základe. Tento proces zahŕňa etapu od právnych aktov až po právne alebo faktické spojenie subjektov, ktorý má v konečnom dôsledku vplyv na ich konkurenčné správanie. Inak povedané, zníženie počtu samostatných rozhodovacích miest môže následne významne ovplyvniť správanie sa subjektov na trhu v takom zmysle, či sa budú navzájom správať konkurenčne alebo či sa posilňuje trhová sila jedného subjektu. Snahou súťažnej politiky je teda mať kontrolu nad príslušnou štruktúrou trhu, a to z ekonomického hľadiska, zameraného na oblasť získania možnosti vykonávať rozhodujúci vplyv, resp. práva riadenia na činnosť subjektu. To znamená predovšetkým dôkladne posudzovať také ekonomické spojenia, ktoré by mohli negatívne ovplyvniť štruktúru trhu a tým zároveň poškodiť podmienky súťaže. Koncentrácia nie je sama osebe zakázaná,

nie je to protisúťažná praktika, ale vzhľadom na vplyv na podmienky súťaže je úradom kontrolovaná. Pritom môže ísť buď o vytvorenie takých ekonomických spojení, ktoré menia právnu samostatnosť subjektu alebo vytvorenie ekonomických spojení medzi subjektami, ktorých právna samostatnosť ostáva nezmenená.

Zlúčením alebo splynutím sa na účely tohto zákona rozumie zlúčenie a splynutie tak, ako vyplýva z [§ 69 ods. 3](#) Obchodného zákonníka. V zmysle § 69 ods. 3 " pri splynutí prechádza imanie zaniknutých spoločností na spoločnosť vzniknutú splynutím, pri zlúčení prechádza imanie zaniknutej spoločnosti na spoločnosť, s ktorou sa táto spoločnosť zlúčila". K zlúčeniu alebo splynutiu však dochádza aj v prípade ekonomického spojenia podnikateľov, ktorí zostávajú pôsobiť naďalej na trhu ako právne samostatné subjekty. V takomto prípade dochádza de facto k vytvoreniu jednej ekonomickej skupiny, predpokladom vzniku ktorej je existencia spoločného ekonomického vrcholového managementu.

Predmetom kontroly môže byť jeden alebo viac podnikateľov prípadne iba časť podniku. Časťou podniku podnikateľa sa rozumie organizačná zložka podniku alebo aktíva, na základe ktorých je možné dosahovať obrat. Organizačná zložka podniku je zadaná v [§ 7](#) Obchodného zákonníka. V zmysle [§ 7](#) Obchodného zákonníka je organizačnou zložkou podniku odštepny závod a prevádzkareň podniku. Obdobné postavenie ako odštepny závod môže mať aj iná organizačná zložka, ak sa v zmysle zákona zapisuje do obchodného registra. Organizačnou zložkou podniku sa rozumie organizačná jednotka podniku, ktorá má podľa interných rozhodnutí podnikateľa samostatný organizačný status, vo väčšine prípadov spojený s oddeleným vnútropodnikovým účtovníctvom i keď pre potreby daňového práva je daňovým subjektom podnikateľ, ktorý je zároveň účtovnou jednotkou.

Kontrola nad podnikateľom je možnosť vykonávať rozhodujúci vplyv na činnosť podnikateľa. V zmysle zákona možno vykonávať rozhodujúci vplyv na podnikateľa najmä prostredníctvom vlastníckych alebo iných práv, ktorými môže byť napr. právo nájmu k podniku alebo jeho časti alebo prostredníctvom práv, zmlúv alebo na základe iných skutočností, ktoré umožňujú vykonávať rozhodujúci vplyv na zloženie, hlasovanie alebo rozhodovanie orgánov podnikateľa.

Možnosť vykonávať rozhodujúci vplyv na zloženie, hlasovanie alebo rozhodovanie orgánov podnikateľa vzniká najmä na základe väčšinovej účasti z hľadiska základného imania, vlastníctva cenných papierov, hlasovacích práv, zastúpenia v štatutárnych, riadiacich a dozorných orgánoch. Kontrola môže vzniknúť aj pri menšinovej účasti, napríklad v prípade, ak podiel ďalších akcionárov je rozptýlený alebo ak existujú dohody medzi akcionármi, ktoré dávajú menšinovému vlastníčkovi zvláštne práva.

Nepriamo získanie kontroly predstavuje situáciu, keď podnikateľ prostredníctvom iného podnikateľa získa kontrolu nad iným podnikateľom. V takomto prípade kontrolu nadobudol podnikateľ ktorý je v pozadí celej operácie a de facto vykonáva kontrolu nad podnikateľom.

Získanie kontroly môže byť vo forme výlučnej kontroly a vo forme spoločnej kontroly. Ku koncentrácii dochádza tiež pri zmene štruktúry kontroly. Zmena štruktúry kontroly zahŕňa zmenu so spoločnej kontroly na výlučnú kontrolu, ako aj zvýšenie počtu akcionárov uskutočňujúcich spoločnú kontrolu. Zmena výlučnej kontroly na spoločnú kontrolu je považovaná za koncentráciu, nakoľko uskutočňovanie rozhodujúceho vplyvu jedným podnikateľom predstavuje významný rozdiel oproti uskutočňovaniu rozhodujúceho vplyvu dvoma alebo viacerými podnikateľmi spoločne. Z rovnakého dôvodu operácia zahŕňajúca získanie spoločnej kontroly nad časťou podniku a výlučnej kontroly nad zostávajúcou časťou podniku je považovaná za dve odlišné koncentrácie.

Jedným z prípadov získania kontroly je aj založenie spoločného podniku, ktorý je definovaný tak, že ide o podnik, t.j. samostatnú jednotku, ktorá na dlhodobom základe vykonáva všetky funkcie samostatného ekonomického subjektu a sleduje vlastný ekonomický cieľ. Zároveň je kontrolovaný inými podnikateľmi, pričom ide o spoločnú kontrolu dvoch alebo viacerých podnikateľov. Spoločný podnik je podnik s "plnými funkciami", t.j. zakladatelia vložili do neho materiálne, personálne alebo

iné zložky podnikania (budovy, stroje, pracovníkov, patenty a pod.). Spoločný podnik musí vystupovať na trhu oddelene od zakladateľov, ako samostatný predávajúci a kupujúci. Nepôjde o podnik s plnými funkciami, ak nemá vlastné zásobovanie a odbyt alebo ak nemá technické prostriedky podnikania.

Ustanovenie odseku 6 obsahuje definíciu spoločnej kontroly.

Ustanovenie odseku 7 sa týka posudzovania vytvorenia kooperatívneho plnofunkčného spoločného podniku, ktorý sa v zmysle tohto zákona považuje za koncentráciu. Ide o formu spoločného podniku, ktorého následkom bude koordinácia súťažného správania sa podnikateľov kontrolujúcich tento spoločný podnik. Táto koordinácia súťažného správania sa bude posudzovaná podľa hmotnoprávných ustanovení § 4, 5 a 6 zákona upravujúcich inštitút dohôd obmedzujúcich súťaž a to v prípadoch, ak predmetná koncentrácia takéhoto charakteru podlieha kontrole úradu. Súčasťou tohto ustanovenia je i zadefinovanie podmienok, pri ktorých vznikajú plnofunkčné spoločné podniky kooperatívneho charakteru.

Ustanovenie odseku 8 popisuje prípady, keď nedochádza ku koncentrácii. Predmetom podnikateľských činností bánk, pobočiek zahraničných bánk, iných finančných inštitúcií (ako napríklad obchodníkov s cennými papiermi, subjektov kolektívneho investovania) alebo poisťovní je okrem iného obchodovanie s prevoditeľnými cennými papiermi na vlastný účet alebo na účet klienta. V rámci tejto podnikateľskej činnosti predmetní podnikatelia zväčša nadobúdajú cenné papiere s cieľom ich ďalšieho predaja a nie s cieľom vykonávať rozhodujúci vplyv na činnosť iného podnikateľa. V týchto prípadoch preto nedochádza ku koncentrácii v zmysle § 9 ods. 1. Vzhľadom na vyššie uvedené, nadobudnutie cenných papierov, ktoré umožňuje vykonávať rozhodujúci vplyv na činnosť podnikateľa, bankami, pobočkami zahraničných bánk, inými finančnými inštitúciami alebo poisťovňami, ktorých predmetom činnosti je obchodovanie s cennými papiermi na vlastný alebo cudzí účet, sa nepovažuje za koncentráciu, ak sú kumulatívne splnené nasledujúce podmienky:

- cenné papiere musia byť nadobudnuté s cieľom ich ďalšieho predaja,

- banky, pobočky zahraničných bánk, iné finančné inštitúcie alebo poisťovne nesmú vykonávať hlasovacie práva vyplývajúce z vlastníctva cenných papierov s cieľom ovplyvňovať súťažné správanie sa podnikateľa; toto je prípustné iba v prípadoch vykonávania hlasovacích práv z dôvodu prípravy predaja celého podniku alebo jeho časti alebo predaja cenných papierov, - banky, pobočky zahraničných bánk, iné finančné inštitúcie alebo poisťovne musia cenné papiere, ktoré im umožňujú vykonávať rozhodujúci vplyv na činnosť podnikateľa odpredať do jedného roka odo dňa ich nadobudnutia.

Túto lehotu môže úrad, na základe žiadosti banky, pobočky zahraničnej banky, inej finančnej inštitúcie alebo poisťovne, rozhodnutím predĺžiť v prípade preukázania, že predaj cenných papierov nebol počas jednoročnej lehoty možný.

Za koncentráciu sa podľa písm. b) tiež nepovažuje, ak dočasné získanie kontroly nad podnikom iného podnikateľa alebo jeho časťou vyplýva z osobitných predpisov. Ide napr. o situáciu, ak dočasnú kontrolu nadobúda likvidátor pri zrušovaní spoločností likvidáciou podľa Obchodného zákonníka alebo správca konkurznej podstaty na základe zákona č. [328/1991 Zb.](#) o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov, prípadne v iných obdobných situáciách vyplývajúcich z ustanovení osobitných zákonov.

Ustanovenie písm. c) definuje situácie, v ktorých zlúčenie alebo splynutie podnikateľov alebo získanie možnosti podnikateľa vykonávať rozhodujúci vplyv na činnosť iného podnikateľa, nepredstavuje koncentráciu v zmysle § 9 ods. 1, t.j. ak sa tak uskutoční medzi podnikateľmi, ktorí sú súčasťou ekonomickej skupiny založenej na vzťahoch kontroly, napr. ak by došlo k zlúčeniu materskej a dcérskej spoločnosti alebo dcérskych spoločností navzájom. V zmysle uvedeného ustanovenia úrad vydá rozhodnutie o koncentrácii na základe kompletného oznámenia v zmysle § 10 ods. 12 zákona do

60 dní odo dňa doručenia predmetného oznámenia. Lehota na vydanie rozhodnutia o koncentrácii začne plynúť nasledujúcim dňom po dni doručenia oznámenia. V prípadoch, kedy pre samotné posúdenie koncentrácie 60 dňová lehota na vydanie rozhodnutia nie je dostatočná, predseda úradu môže lehotu v zložitých prípadoch primerane predĺžiť. V prípadoch, v ktorých úrad zistí, že oznámenie koncentrácie nebolo úplné, t.j. neobsahovalo náležitosti stanovené § 10 ods. 12 zákona, začne plynúť nová lehota odo dňa nasledujúceho po dni, kedy bolo úradu doručené doplnenie oznámenia v súlade s § 10 ods. 12, avšak lehota začne plynúť najneskôr uplynutím 1 roka odo dňa oznámenia koncentrácie.

Úrad schváli koncentráciu, ak táto nevytvára ani neposilňuje dominantné postavenie. V zmysle ustanovenia odseku 1, ak sa preukáže, že koncentrácia nevytvára alebo neposilňuje dominantné postavenie, ktorého dôsledkom sú významné prekážky efektívnej súťaže na relevantnom trhu, úrad takúto koncentráciu tiež schváli. V prípadoch posudzovania kooperatívnych plnofunkčných spoločných podnikov úrad schváli koncentráciu, ak budú súčasne splnené štyri podmienky, ktoré sú aplikované úradom aj pri posudzovaní dohôd obmedzujúcich súťaž. Úrad môže schválenie koncentrácie, ktorej dôsledkom by mohli byť významné prekážky efektívnej súťaže na relevantnom trhu, viazať na podmienky vylučujúce vplyv prekážok efektívnej súťaže na tomto trhu.

Proces a pravomoc

§ 8a (1) Úrad môže konanie vo veci porušenia zákazu podľa § 4, 8 alebo zákazu podľa osobitného predpisu 5b) skončiť rozhodnutím, v ktorom podnikateľovi uloží plniť záväzky, ktoré podnikateľ úradu predložil na účely odstránenia možného obmedzenia súťaže. Úrad môže vydať takéto rozhodnutie na určený čas.

- (2) Úrad môže rozhodnutie podľa odseku 1 z vlastného podnetu zmeniť alebo zrušiť, ak
- a) sa po vydaní rozhodnutia podstatne zmenili podmienky, ktoré boli rozhodujúce na jeho vydanie,
 - b) podnikateľ neplní záväzky uložené mu rozhodnutím úradu alebo
 - c) podnikateľom poskytnuté informácie, ktoré boli rozhodujúce na jeho vydanie, boli neúplné alebo nepravdivé.

§ 14 (1) Úrad je ústredným orgánom štátnej správy Slovenskej republiky 18) na ochranu a podporu súťaže.

(2) Úrad vykonáva právomoci v oblasti ochrany a podpory súťaže zverené orgánom hospodárskej súťaže osobitnými predpismi. 18a)

(3) Sídлом úradu je Bratislava.

(4) Úrad môže zriaďovať stále alebo dočasné pracoviská aj mimo svojho sídla.

PRÁVOMOC ÚRADU § 22 (1) Úrad

- a) vykonáva prešetrovanie na relevantnom trhu,
- b) vydáva rozhodnutie o tom, že konanie alebo činnosť podnikateľa je zakázaná podľa tohto zákona alebo podľa ustanovení osobitného predpisu; 5b) rozhoduje o uložení povinnosti zdržať sa takéhoto konania a o povinnosti odstrániť protiprávny stav,
- c) vydáva rozhodnutie o tom, že orgán štátnej správy pri výkone štátnej správy, orgán územnej samosprávy pri výkone samosprávy a pri prenesenom výkone štátnej správy a orgán záujmovej samosprávy pri prenesenom výkone štátnej správy porušil tento zákon,
- d) postupuje a rozhoduje vo všetkých veciach ochrany súťaže vyplývajúcich z ustanovení tohto zákona alebo z osobitných predpisov,
- e) kontroluje dodržiavanie rozhodnutí vydaných v konaní pred úradom,
- f) vydáva stanovisko podľa osobitného predpisu,
- g) zabezpečuje medzinárodné vzťahy v oblasti ochrany súťaže na úrovni orgánov s právomocou v tejto oblasti,

- h) podáva návrh na súd na vydanie súhlasu s inšpekciou pre Komisiu na výkon jej činností podľa osobitného predpisu,
- i) podáva návrh na súd na vydanie súhlasu s inšpekciou na výkon svojich činností podľa odseku 4
- j) navrhuje ďalšie opatrenia na ochranu a podporu súťaže.

ZODPOVEDNOSŤ ZA SPRÁVNE DELIKTY § 38 (1) Úrad za porušenie ustanovení § 4 ods. 1, § 8 ods. 6, § 10 ods. 9, § 25 ods. 4 a § 29 ods. 5 uloží pokutu podnikateľovi do 10% z obratu podľa § 10 ods. 3 za predchádzajúce uzavreté účtovné obdobie a podnikateľovi, ktorý za predchádzajúce uzavreté účtovné obdobie dosiahol obrat do 330 eur alebo ktorý nemal žiadny obrat, alebo podnikateľovi, ktorého obrat nemožno vyčíslieť, pokutu do 330 000 eur.

(2) Úrad uloží pokutu podľa odseku 1 podnikateľovi, ktorý neplní podmienku, podnikateľovi, ktorý poruší povinnosť alebo záväzok uložený mu rozhodnutím úradu, podnikateľovi, ktorý neplní rozhodnutie úradu, alebo podnikateľovi, ktorý porušil zákaz vykonávať práva a povinnosti vyplývajúce z koncentrácie, ak mu úrad neudelil výnimku podľa § 10 ods. 17.

(3) Úrad za porušenie zákazu podľa § 39 uloží orgánu štátnej správy, orgánu územnej samosprávy alebo orgánu záujmovej samosprávy pokutu do výšky 66 000 eur.

(4) Predchádzajúcim uzavretým účtovným obdobím podľa odseku 1 je rok predchádzajúci roku, v ktorom je vydané rozhodnutie úradu, alebo ak nie sú dostupné údaje za tento rok, potom rok predchádzajúci tomuto roku.

(5) Podnikateľovi alebo právnickej osobe, ktorá nesplní povinnosť predložiť úradu v určenej lehote požadované podklady alebo informácie alebo predloží nepravdivé alebo neúplné podklady alebo informácie, alebo neumožní ich preverenie alebo vstup podľa § 40, úrad uloží pokutu do 1% z obratu podľa § 10 ods. 3 za predchádzajúce uzavreté účtovné obdobie a podnikateľovi alebo právnickej osobe, ktorá za predchádzajúce uzavreté účtovné obdobie dosiahla obrat do 330 eur alebo ktorá nemala žiadny obrat, alebo podnikateľovi alebo právnickej osobe, ktorej obrat nemožno vyčíslieť, pokutu do 330 000 eur.

(6) Podnikateľovi, ktorý sa bez závažných dôvodov nedostaví na pojednávanie alebo inak sťažuje postup konania, môže úrad uložiť poriadkovú pokutu do 3 300 eur.

(7) Pokutu uloženú podľa odsekov 1 až 3 a 5 môže úrad uložiť opakovane.

K § 14 V porovnaní s platným zákonom dochádza k zovšeobecneniu, k prehľadnosti a zjednodušeniu ustanovení o pôsobnosti úradu. Vecne sa oprávnenia úradu konať zásadne nemenia. Podľa odseku 1 písm. a) patrí do pôsobnosti úradu vykonávať všeobecné prešetrovanie na relevantnom trhu alebo viacerých relevantných trhoch. V rámci všeobecného prešetrovania zisťuje, či nedochádza na preskúvaných relevantných trhoch k obmedzovaniu súťaže, preskúmava a určuje postavenie podnikateľov na relevantnom trhu. Oprávnenie zamestnancov úradu vyžadovať podklady a informácie od podnikateľov zostáva nezmenené. Nová je možnosť požadovať aj úradne overené preklady dokumentov do slovenského jazyka. Oprávnenie zamestnancov úradu na vstup do všetkých objektov, priestorov a dopravných prostriedkov je podmienené udelením osobitného písomného poverenia. Úrad sa môže so žiadosťou o informácie o podnikateľovi obrátiť aj na iné štátne orgány, obce, právnické alebo fyzické osoby. S týmto oprávnením korešponduje povinnosť týchto subjektov uvedené informácie poskytnúť, avšak ak to nie je v rozpore s osobitným predpisom.

K § 22 V porovnaní s platným zákonom dochádza k zovšeobecneniu, k prehľadnosti a zjednodušeniu ustanovení o pôsobnosti úradu. Vecne sa oprávnenia úradu konať zásadne nemenia. Podľa odseku 1 písm. a) patrí do pôsobnosti úradu vykonávať všeobecné prešetrovanie na relevantnom trhu alebo viacerých relevantných trhoch. V rámci všeobecného prešetrovania zisťuje, či nedochádza na preskúvaných relevantných trhoch k obmedzovaniu súťaže, preskúmava a určuje postavenie

podnikateľov na relevantnom trhu. Oprávnenie zamestnancov úradu vyžadovať podklady a informácie od podnikateľov zostáva nezmenené. Nová je možnosť požadovať aj úradne overené preklady dokumentov do slovenského jazyka. Oprávnenie zamestnancov úradu na vstup do všetkých objektov, priestorov a dopravných prostriedkov je podmienené udelením osobitného písomného poverenia. Úrad sa môže so žiadosťou o informácie o podnikateľovi obrátiť aj na iné štátne orgány, obce, právnické alebo fyzické osoby. S týmto oprávnením korešponduje povinnosť týchto subjektov uvedené informácie poskytnúť, avšak ak to nie je v rozpore s osobitným predpisom.

§ 38 Ustanovenia tohto paragrafu upravujú administratívnoprávnu zodpovednosť za porušenie hmotnoprávných a procesnoprávných ustanovení tohto zákona. Na základe týchto ustanovení úrad ukladá podnikateľovi pokutu ako sankciu za jeho správny delikt. Navrhuje sa zmeniť oprávnenie úradu ukladať pokutu na povinnosť. Z dôvodu odstránenia pochybnosti ustanovenie odseku 1 obsahuje taxatívny výpočet ustanovení, za porušenie ktorých úrad uloží pokutu. Výška pokuty sa nemení.

Ustanovenie odseku 2 vylučuje uloženie pokuty podnikateľovi, ktorý požiada úrad o tzv. negatívny atest, teda rozhodnutie podľa § 6 ods. 4 zákona. Predpokladom oslobodenia podnikateľa od uloženia pokuty je však preukázanie podnikateľom, že uzatvorenú dohodu obmedzujúcu súťaž ešte nerealizoval. V dôsledku rôzneho výkladu pojmu predchádzajúce účtovné obdobie je nevyhnutné priamo v zákone uviesť, ktorá skutočnosť je rozhodujúca pre určenie prechádzajúceho účtovného obdobia. Zákon zakotvuje, že touto skutočnosťou je vydanie rozhodnutia, to znamená, že relevantným účtovným obdobím bude účtovné obdobie predchádzajúce vydaniu rozhodnutia. Za predpokladu, že údaje za toto účtovné obdobie nie sú dostupné, relevantným účtovným obdobím bude rok predchádzajúci roku, za ktorý nebolo možné údaje získať.

Ustanovenie odseku 4 upravuje pokuty za porušenie § 41. V tomto prípade nejde o poriadkovú pokutu.

Ustanovenie odseku 5 upravuje uloženie poriadkovej pokuty. Úrad je podľa odseku 6 oprávnený uložiť uvedené pokuty aj opakovane, ak dochádza naďalej k porušovaniu zákona, teda podnikateľ napriek uloženiu pokuty neodstránil protiprávny stav, resp. napriek uloženiu pokuty nepredložil úradom požadované podklady alebo neposkytol úradom požadované informácie. Ustanovenie odseku 7 mení doterajšie vymedzenie subjektívnej a objektívnej lehoty na ukladanie pokút. Podľa platného zákona môže úrad tieto pokuty uložiť do jedného roka od zistenia porušenia povinnosti, najneskôr však do troch rokov odo dňa, keď došlo k porušeniu povinnosti. Takáto právna úprava sa v praxi ukázala ako nevyhovujúca, a to vzhľadom na krátkosť lehôt a zložitosť konania v oblasti realizácie ochrany hospodárskej súťaže. Návrh zákona predpokladá štvorročnú subjektívnu lehotu na ukladanie pokút v prípade, keď úrad uloží pokutu podnikateľovi za porušenie ustanovení zákona podľa odseku 1 a podnikateľovi, ktorý nesplnil povinnosť podľa [§ 41](#). Podnikateľovi, ktorý sa bez závažných dôvodov nedostaví na pojednávanie alebo inak sťažuje postup konania, úrad uloží pokutu v lehotách podľa Správneho poriadku. Objektívna lehota na ukladanie všetkých pokút bola predĺžená na osem rokov odo dňa, keď došlo k porušeniu zákona, teda k protiprávnemu správaniu. Povinnosť podnikateľa platiť penále za nezaplatenie pokuty v určenej lehote sa v odseku 8 oproti doterajšiemu stavu mení v tom, že podnikateľ zaplatí penále len zo skutočne dlžnej sumy a nie z celej výšky pokuty, nakoľko súčasná právna úprava nezohľadňuje situáciu, keď podnikateľ už časť pokuty zaplatil. Taktiež sa znižuje výška penále na 0,1% za každý deň omeškania. V odseku 9 je uvedený exemplifikatívny výpočet najdôležitejších kritérií, ktoré úrad musí zohľadniť pri určovaní výšky pokuty. Úrad okrem uvedených kritérií môže brať do úvahy aj iné relevantné skutočnosti. Ustanovenie odseku 10 sa môže uplatniť len v prípadoch, keď úrad koná vo veci dohody obmedzujúcej súťaž. Za predpokladu, že podnikateľ súčasne splňa všetkých 6 podmienok uvedených pod písm. a) až f), mu úrad uloží pokutu zníženú v porovnaní s pokutou, ktorú by mu uložil v prípade nesplnenia uvedených podmienok alebo sa môže rozhodnúť, že pokutu podnikateľovi neuloží vôbec.